

Opettajaksi ammattikorkeakouluun media-alan koulutukseen – työn vaatimukset ja tulevaisuuden näkymät

Sohvi Nykänen

OPINNÄYTETYÖ
Maaliskuu 2022

Media-alan tutkinto-ohjelma
Tuotanto

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Media-alan tutkinto-ohjelma
Tuotanto

NYKÄNEN, SOHVI

Opettajaksi ammattikorkeakouluun media-alan koulutukseen – työn vaatimukset ja tulevaisuuden näkymät

Opinnäytetyö 64 sivua, joista liitteitä 1 sivu
Maaliskuu 2022

Opinnäytetyössä tarkoituksena oli selvittää, mitä vaaditaan, jotta voi toimia media-alan opettajana ammattikorkeakoulussa. Lisäksi työssä perehdyttiin siihen, miltä opettajuus tulee näyttämään ammattikorkeakouluissa ja minkälaiset opettajien osaamistarpeet korostuvat tulevaisuudessa. Tulevaisuuden näkymiä tutkittaessa hyödynnettiin OVET-hankkeessa kehitettyjä opettajan osaamisen mallin pääulottuvuuksia (Metsäpelto ym. 2020). Erityisesti media-alan ammattikorkeakouluopettajiin keskittyvää tutkimustietoa on niukasti tarjolla. Tutkimuksen tavoitteena oli tuoda ajankohtaista, hyödyllistä ja uutta tietoa opettajuudesta ammattikorkeakouluissa erityisesti media-alan osalta.

Opinnäytetyöhön kerättiin tietoja muun muassa internetsivuilta, blogikirjoituksista, verkosta löydetyistä aiemmista tutkimuksista ja tutkimusartikkeleista. Opinnäytetyön tutkimusaineisto koostui myös kolmen media-alan opettajan teemahaastatteluiden kautta kerättyä aineistoa verrattiin aiemmista tutkimuksista saatuihin tietoihin.

Ammattikorkeakoulussa media-alan koulutuksessa lehtoreilta vaaditaan soveltuvaa ylempää korkeakoulututkintoa ja yliopettajilta edellytetään soveltavaa jatkotutkintoa. Opettajien pitää suorittaa ammatillisen opettajan pedagogiset opinnot. Lisäksi edellytetään työelämäkokemusta media-alalta vähintään kolmen vuoden ajalta. Teemahaastatteluiden kautta saatiin media-alan opettajien ajankohtaisia ajatuksia esimerkiksi työn haasteista sekä siitä, miten koronapandemian on vaikuttanut ja tulee vaikuttamaan opettajien työhön ammattikorkeakouluissa tulevaisuudessa. Tutkimuksen kautta selvisi, että opettajilta pitäisi löytyä monenlaista osaamista substanssin hallinnan ja pedagogisten taitojen lisäksi. Tulevaisuuden opettajien työ ammattikorkeakouluissa tulee olemaan muun muassa erilaisten opiskelijoiden ohjaamista, etäopetusta, kehitystyötä, yhteistyötä erilaisten tahojen kanssa, motivaation ylläpitämistä sekä oman työn rajaamisen hallitsemista. Opettajien pitäisi sopeutua muutoksiin, vastata muutosten tuomiin haasteisiin sekä kehittää omaa osaamistaan läpi työuran.

Asiasanat: opettaja, media-ala, opettajuus, ammattikorkeakoulu

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Culture and Arts, Film and Television
Creative Content Production

NYKÄNEN, SOHVI

Being a Teacher in the Media Degree Programme at a University of Applied Sciences – job requirements and future perspective

Bachelor's thesis 64 pages, appendices 1 page
March 2022

The purpose of this thesis was to find out what is required to be a teacher in media degree programmes at the Universities of Applied Sciences in Finland. In addition, the objective of this study was to gather information about the competences and skills that teachers especially in media degree programmes need in the future. The aim of the thesis was to produce more useful and actual information about the teachers in media degree programmes.

Information was gathered from websites, blog posts, previous researches and articles among others. In addition to these, the research material consisted of thematic interviews with three teachers working in the media degree programmes at the Universities of Applied Sciences. The aim was to discover similarities and differences between interviews and previous researches.

According to the results, lecturers in the media degree programme are required to have a graduate degree. In addition, principal lecturers are also required to have a licentiate or a doctoral degree. Both lecturers and principal lecturers should have completed pedagogical studies and at least three years of working experience in the media field as well. Thematic interviews provided current insights from media teachers on how the corona pandemic has affected and will affect teachers' work in the future. The results also suggest that lecturers should need both substance and pedagogical competences in the future. Additionally, the job as a lecturer will consist of mentoring different students, remote teaching, development work, collaborations, maintaining lecturers' own motivation and ability to limit working. It is also important for teachers to be able to adjust to the changes in the work and develop themselves constantly.

Key words: teacher, media industry, teaching, the University of Applied Sciences

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	SUOMALAINEN KORKEAKOULUJÄRJESTELMÄ	7
3	MEDIA-ALAN OPETTAJUUDEN VAATIMUKSET	9
	3.1 Koulutustausta media-alalta	9
	3.2 Pedagoginen koulutustausta	12
	3.3 Työkokemus media-alalta ja opettajana toimimisesta	14
4	OPETTAJAN OSAAMISEN MALLI JA TULEVAISUUDEN OPETTAJUUS AMMATTIKORKEAKOULUSSA.....	16
	4.1 Opetuksen ja oppimisen tietoperusta	17
	4.2 Kognitiiviset taidot	21
	4.3 Sosiaaliset taidot	23
	4.4 Persoonallinen orientaatio.....	26
	4.5 Ammatillinen hyvinvointi	28
5	TUTKIMUSMENETELMÄ	30
	5.1 Tutkimuksen lähtökohdat	30
	5.2 Teemahaastattelut	30
6	HAASTATTELUIDEN TULOKSET	33
	6.1 Haastateltavien taustat.....	33
	6.1.1 Koulutustausta.....	33
	6.1.2 Työkokemus	34
	6.1.3 Nykyinen työnkuva ammattikorkeakoulussa	36
	6.2 Opettajien osaamistarpeet ja opettajuuden näkymät ammattikorkeakoulussa tulevaisuudessa.....	38
	6.2.1 Opetuksen ja oppimisen tietoperusta	38
	6.2.2 Kognitiiviset taidot.....	45
	6.2.3 Sosiaaliset taidot	47
	6.2.4 Persoonallinen orientaatio	49
	6.2.5 Ammatillinen hyvinvointi	50
7	YHTEENVETO	51
8	POHDINTA	58
	LÄHTEET.....	61
	LIITTEET	64
	Liite 1. Haastattelun runko	64

1 JOHDANTO

Kiinnostukseni pedagogiikkaa kohtaan heräsi jo ensimmäisenä opiskeluvuotena media-alan koulutuksessa ammattikorkeakoulussa. Pohdin useasti opiskelujen lomassa, miten olisi mahdollista yhdistää tulevaisuuden työurallani sekä media-ala että pedagogiikka, joihin minulla oli kumpaankin suurta paloa. Opettajuus media-alan koulutuksessa voisi tarjota yhden oivan väylän näiden kahden yhdistämiseen. Mielenkiinto media-alan opettajuutta kohtaan heräsi.

Todellisuudessa en kuitenkaan tiennyt, mitä opettajan työ käytännössä olisi ammattikorkeakoulussa. Keskusteltuani opiskelukavereideni kanssa ymmärsin, että moni media-alan opiskelijoista oli pohtinut samaa kuin minä ja myös he olivat kiinnostuneita tietämään lisää opettajuudesta media-alan koulutuksessa. Aiheen laajemmalle tutkimiselle oli kysyntää. Media-alan opettajuudesta kuulee harvoin puhuttavan. Alan opettajilla on kuitenkin suuri merkitys mietittäessä tulevien media-alan ammattilaisten osaamistasoa ja tämän myötä alan tulevaisuuden näkymiä. Halusin lähteä selvittämään, minkälaisesta työstä media-alan opettajuudessa on kyse, miten media-alan opettajaksi olisi mahdollista päästä ja mitä media-alan opettajuus todellisuudessa tulisi olemaan ammattikorkeakoulussa.

Tässä opinnäytetyössä tutkitaan opettajuutta erityisesti media-alan koulutuksessa ammattikorkeakoulussa. Opinnäytetyössä perehdytään siihen, mitä media-alan opettajuuteen vaaditaan ammattikorkeakoulussa. Opinnäytetyössä selvitetään myös, miltä opettajuus tulee näyttämään ammattikorkeakouluissa ja minkälaiset opettajien osaamistarpeet korostuvat tulevaisuudessa. Tulevaisuuden näkymiä tutkittaessa hyödynnetään OVET-hankkeessa kehitettyjä opettajan osaamisen mallin pääulottuvuuksia (Metsäpelto, Poikkeus, Heikkilä, Heikkinen-Jokilahti, Husu, Laine, Lappalainen, Lähteenmäki, Mikkilä-Erdmann & Warinowski 2020). Opinnäytetyössä kuvataan kolmen media-alan opettajan haastattelun kautta kerätyn aineiston pohjalta sitä, millaisia erilaisia koulutustaustoja ja työkokemuksia media-alan opettajilla on ja miltä opettajuus ammattikorkeakoulussa näyttää tulevaisuudessa media-alaa opettavien henkilöiden kuvailemana. Opinnäytetyössä pohditaan, miten hyvin haastatteluista kerätyn aineiston tulokset täsmäävät verkosta löytyneiden aikaisempien tutkimusten tietoihin. Lopussa pureudutaan myös siihen, mitä olen

oppinut ja oivaltanut media-alan opettajuudesta ammattikorkeakouluissa opinnäytetyötä tehdessä.

Erityisesti media-alan ammattikorkeakouluopettajiin keskittyvää tutkimustietoa on niukasti tarjolla. Tästä syystä koin tärkeäksi lähteä tutkimaan media-alan opettajuutta lisää. Aiheen nostaminen esille tuo ajankohtaista, hyödyllistä ja uutta tietoa opettajuudesta erityisesti media-alan koulutuksessa ammattikorkeakouluissa. Tutkimus voi mahdollistaa opettajille ja heidän tekemälleen työlleen enemmän näkyvyyttä. Tutkimuksen tarkoituksena on myös tarjota media-alan opiskelijoille tai työelämässä jo oleville alan ammattilaisille tietoa media-alan opettajuudesta yhtenä uravaihtoehtona.

Aihetta tutkitaan muun muassa internetsivujen, blogitekstien, verkosta löytyneiden aiempien tutkimusten, tutkimusartikkeleiden ja teemahaastatteluiden avulla. Toivon, että tutkimuksesta hyötyvät esimerkiksi media-alan korkeakouluopiskelijat, jotka pohtivat omaa suuntaansa media-alan ammattikentällä tai alalla jo työskentelevät ammattilaiset, jotka harkitsevat media-alan opettajan ammattiin ryhtymistä. Lisäksi toivon, että tutkimus tuottaa tietoa media-alan opettajuudesta ammattikorkeakoulun eri toimijoille.

2 SUOMALAINEN KORKEAKOULUJÄRJESTELMÄ

Suomalainen korkeakoulujärjestelmä muodostuu ammattikorkeakouluista ja yliopistoista. Suomessa toimii tällä hetkellä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alla 23 ammattikorkeakoulua sekä 13 yliopistoa (Opetus- ja kulttuuriministeriö n.d.). Lisäksi Suomessa vaikuttaa Poliisiammattikorkeakoulu POLAMK, joka toimii sisäministeriön alaisuudessa. Yliopistoissa puolustushallinnon alaisuudessa vaikuttaa Maanpuolustuskorkeakoulu. (Opetus- ja kulttuuriministeriö n.d.) Yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa voi suorittaa alempia ja ylempiä korkeakoulututkintoja. Yliopistossa voi suorittaa myös tieteellisiä jatko-opintoja (OAJ 2020). Jatko-opintoja ovat esimerkiksi erikoistumiskoulutus tai tohtorin tutkintoon sisältyvät opinnot.

Tässä opinnäytetyössä ammattikorkeakouluista käytetään lyhennettä AMK. Ammattikorkeakoulut ovat pääasiallisesti monialaisia ja alueellisia korkeakouluja (Opetus- ja kulttuuriministeriö n.d.).

Ammattikorkeakoulutoimintaan vaaditaan valtioneuvostosta myönnetty toimintalupa. Ammattikorkeakouluilla on autonomia sekä tutkimuksen ja opetuksen vapaus. Ammattikorkeakoulut voivat päättää itsenäisesti omaan hallintoonsa kuuluvista asioista. (Opetus- ja kulttuuriministeriö n.d.) Ammattikorkeakoulujen opetus on käytännönläheistä ja työelämälähtöistä. Opetuksen tavoitteena on vastata työelämän sen hetkisiin tarpeisiin ja toiminnassa painotetaan yhteyttä työelämään (Opetus- ja kulttuuriministeriö n.d.). Ammattikorkeakoulujen tekemisessä korostetaan myös alueelliseen kehittämiseen soveltavaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioimintaa sekä taiteellista toimintaa. Opetus ohjaa ammatillisiin asiantuntijatehtäviin erilaisille aloille. (Opetus- ja kulttuuriministeriö n.d.) Ammattikorkeakoulut pyrkivät tuottamaan jatkuvan oppimisen palveluita.

Yliopistojen tehtäviin kuuluu tieteellisen tutkimuksen harjoittaminen. Yliopistossa annetaan tutkimukseen perustuvaa korkeinta opetusta ja painotetaan elinikäistä oppimista. Yliopistot toimivat myös vahvassa vuorovaikutuksessa yhteiskunnan kanssa. Yliopistoissa pyritään edistämään tutkimuksista saatujen tulosten ja taiteellisen toiminnan vaikuttavuutta yhteiskunnassa. Yliopistoilla niin kuin ammattikorkeakouluillakin on oikeus päätöksentekoon sisäiseen hallintoon kuuluvissa asioissa. Yliopistoilla on itsehallinto, jonka tehtäviin kuuluu

mahdollistaa tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapaus. (Opetus- ja kulttuuriministeriö n.d.)

3 MEDIA-ALAN OPETTAJUUDEN VAATIMUKSET

Tässä luvussa perehdytään aiemmin tehtyjen tutkimusten, hankkeiden ja tutkimusartikkeleiden kautta siihen, millainen koulutustausta media-alan opettajilla ammattikorkeakouluissa tulisi olla niin alan koulutuksen kuin pedagogisten opintojen puolelta. Luvussa pureudutaan myös siihen, minkälaista työkokemusta vaaditaan, jotta voi toimia ammattikorkeakoulussa opettajana. Tampereen ammattikorkeakoulun johtoryhmäblogissa yksikönjohtaja Hanna Ilola kirjoitti, että ammattikorkeakoulujen opettajien ammattitaidon tulisi koostua tutkintokoulutuksesta, työelämäkokemuksesta ja pedagogisesta osaamisesta (Ilola 2021). Ilolan maininta tiivistää, mitä usein vaaditaan, jotta voi toimia opettajana ammattikorkeakoulussa.

3.1 Koulutustausta media-alalta

Vuonna 2011 tehdyssä kehittämishankkeessa *Millainen on ihanteellinen aikuisopettaja*, tutkittiin, mitkä ominaisuudet tekevät henkilöstä ideaalin aikuisopettajan. Kehittämishankkeen yhteydessä todettiin, että ammattiin pätevällä opettajalla tulisi olla ylempi ammattikorkeakoulututkinto ja/tai ammattikorkeakoulututkinto. (Bergman, Kolunen & Pylvänäinen 2011, 32.) Kyseisen tutkimuksen mukaan, ammattiin pätevällä opettajalla ei siis tarvitse välttämättä olla ylempää ammattikorkeakoulututkintoa vaan oman alan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaminen riittää. Tässä opinnäytetyössä yleimmästä ammattikorkeakoulusta käytetään lyhennettä YAMK.

Media-alan suomenkielisiä ammattikorkeakouluopintoja voi suorittaa eri ammattikorkeakouluissa ympäri Suomen. Medianomin tutkinto-ohjelmia tarjoaa Tampereen, Turun, Metropolian, Karelian, Oulun, Haaga-Helian ammattikorkeakoulut sekä LAB ammattikorkeakoulu (Medianomi AMK n.d.). Eri ammattikorkeakoulujen media-alan koulutuksen tutkintolinjat voivat erota toisistaan siinä, mitä eri median osa-alueita tutkinto-ohjelmassa painotetaan. Tampereen ammattikorkeakoulussa medianomilinjalla opiskellaan elokuvien ja televisio-ohjelmien tekemistä. Turussa taas eri medianomilinjoilla voi opiskella niin elokuvien tekemistä, mainonnan suunnittelua, projektihallintaa kuin journalismia. Metropolian ammattikorkeakoulussa Helsingissä

medianomilinjojen koulutustarjonnasta löytyy medianominimikkeen alta esitys- ja teatteritekniikkaan sekä elokuvien ja televisio-ohjelmien tekemiseen keskittyvät tutkintolinjat. Karelia-ammattikorkeakoulussa Joensuussa medianomilinja painottaa viestintää eri muodoissa. Kareliassa voi opiskella muun muassa journalismia, pelituotantoa, valokuvausta sekä video- ja äänituotantoa. Oulussa medianomitutkintoja voi suorittaa journalismin ja visuaalisen suunnittelun puolelta. Haaga-Helian ammattikorkeakoulussa Helsingissä tutkintolinja painottaa journalistiikkaa ja LAB ammattikorkeakoulu Lahdessa mediasuunnittelua, johon liittyy digitaalinen viestintä ja visuaalinen kerronta. (Medianomi AMK n.d.)

Suomenkielisten tutkinto-ohjelmien lisäksi media-alan ammattikorkeakouluopintoja voi suorittaa englanniksi Tampereen ammattikorkeakoulussa ja ruotsiksi Helsingissä Yrkeshögskolan Arcadassa (Medianomi AMK n.d.). Eri yliopistoista löytyy myös useita tutkinto-ohjelmia, jotka kuuluvat media-alan piiriin, mutta ne eivät käytä medianomi-nimikettä. Esimerkiksi Aalto-yliopisto tarjoaa elokuvien ja televisio-ohjelmien tekemiseen painottuvia tutkintolinjoja.

Tässä opinnäytetyössä keskitytään suomenkielisten ammattikorkeakoulututkintojen opettajuuteen. Opetusalan ammattijärjestön OAJ:n mukaan ammattikorkeakouluissa on erilaisia opettajia: tuntiopettajia, lehtoreita ja yliopettajia (OAJ 2020). Ammattikorkeakoulujen tuntiopettajilta ja lehtoreilta vaaditaan soveltuvaa ylempää korkeakoulututkintoa eli YAMK-tutkintoa tai maisteritutkintoa (OAJ 2020). Ammattikorkeakoululain mukaan, mikäli lehtorina toimiva henkilö on perehtynyt huolellisesti tehtäväalanaan, voidaan hänet palkata ilman ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittamista (Finlex 2014). Edellä mainittu tarkoittaa, että joissain tapauksissa alempi korkeakoulututkinto alalta on riittävä ammattikorkeakouluun tuntiopettajaksi tai lehtoriksi pyrkivälle. Opinnot ylempässä ammattikorkeakoulussa tai maisteriopinnoissa kestävät alasta ja oppilaitoksesta riippuen yhdestä kahteen vuotta. Hakeakseen YAMK-opintoihin, tulee henkilöllä olla AMK-tutkinnon tai yliopistotutkinnon suorittamisen lisäksi tietty määrä työkokemusta (Medianomi ylempi AMK n.d.). Esimerkiksi Tampereen ammattikorkeakoulussa voi opiskella mediatuottamisesta ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon. Kyseiseen

koulutukseen hakevalta vaaditaan 24 kuukauden eli kahden vuoden edestä työkokemusta media-alalta (Medianomi ylempi AMK n.d.). AMK-tutkinnon jälkeen on myös mahdollista hakeutua yliopistoon maisteriopintoihin. Esimerkiksi Aalto-yliopistossa elokuva- ja televisiotuotannon maisteriopintoihin haettaessa ei vaadita työkokemusta (Elokuvataide... n.d.).

Yliopettajana toimivan henkilön täytyy olla suorittanut soveltava jatkotutkinto. Soveltava jatkotutkinto voi olla joko tohtorintutkinto tai lisensiaatintutkinto. (OAJ 2020.) Ammattikorkeakoululain mukaan vain erityisestä syystä yliopettajan tehtävään voidaan valita pelkän ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut henkilö. Vaatimuksena valitsemiseen on kuitenkin se, että henkilön on oltava perehtynyt hyvin tehtävänalaa. (Finlex 2014.) Tohtorintutkinnon voi suorittaa maisteriopintojen jälkeen ja siihen sisältyy väitöskirja sekä jatko-opinnot, joiden laajuus vaihtelee alakohtaisesti (Tohtorintutkinnon laajuus...2021). Tieteelliseen lisensiaatintutkintoon sisältyy lisensiaatintutkielma sekä pakollisia opintoja. Lisensiaatintutkielma voi olla esimerkiksi artikkelimuotoinen opinnäytetyö. Lisensiaatintutkielma on tohtorintutkinnossa tehtyä väitöskirjaa lyhyempi ja tiiviimpi. (Lisensiaatin tutkinto...2021.)

Tutkintovaatimukset opettajan ammatissa toimimiseen poikkeavat lähdekohtaisesti. Eroavaisuuksia syntyy myös siinä, puhutaanko ammattikorkeakoulun tuntiopettajista, lehtoreista vai yliopettajista. Tämän lisäksi eri ammattikorkeakouluissa ja eri alojen koulutusohjelmissä löytyy varmasti eroja siinä, millä perusteilla opettajia rekrytoidaan. Aiemmin mainittu ammattikorkeakoululaki myös osoittaa, että tiettyjen henkilöiden kohdalla poikkeuksia voidaan tehdä suoritetuissa tutkinnoissa, mikäli henkilö osoittaa vankkaa tuntemusta tehtävänalaa kohtaan. Tärkeintä AMK:ssa opettavalle henkilölle on kuitenkin oman alansa tuntemus, joka on osaltaan saavutettu suorittamalla alaan liittyviä korkeakouluopintoja. AMK:ssa opettavalla henkilöllä pitäisi olla vahva substanssiosaaminen eli opettamansa alan tuntemus (Bergman ym. 2011, 32). Nämä asiat pätevät myös media-alan ammattikorkeakouluopettajien kohdalla. YAMK-tutkinnon, maisteriopintojen ja/tai soveltavien jatkotutkintojen suorittaminen alemman korkeakoulututkinnon jälkeen tarjoaa henkilölle uutta tietoa ja kartuttaa väistämättä oman alan

osaamista. Jatkokouluttautuminen vahvistaa henkilön substanssiosaamista sekä asiantuntijuutta.

3.2 Pedagoginen koulutustausta

Ammattikorkeakoulussa opettavalla henkilöllä tulisi olla substanssiosaamisen lisäksi pedagoginen pätevyys (Bergman ym. 2011, 11; OAJ 2020). Pedagogiset opinnot sisältävät 60 opintopistettä ja vaihtelevat sisällöllisesti riippuen siitä, käykö henkilö pedagogisen opinnot ammattikorkeakoulussa vai yliopistossa. Ilolan blogikirjoituksessa puhuttiin siitä, että ammattikorkeakoululain mukaan vuoden 2015 jälkeen ammattikorkeakoulussa opettavalta henkilöltä ei ole edellytetty opettajan kelposuutta eli suoritettuja opettajaopintoja (Ilola 2021). Vuonna 2017 tehdyssä ammattikorkeakouluopettajien motivaatiotutkimuksessa selvisi, että osa Suomessa toimivista ammattikorkeakouluista on palkannut opettajia ilman muodollista pätevyyttä. Ammattikorkeakoulun opettajan vakituinen työsuhde edellyttää kuitenkin pedagogista pätevyyttä. (Kovacs 2017, 142.) Vuoteen 2021 mennessä käytännössä kaikki ammattikorkeakoulut Suomessa vaativat opettajan tehtävään pyrkivältä, että pedagogiset opinnot olisivat suoritettuna tai opettajalla olisi valmius tehdä pedagogiset opinnot kolmen vuoden sisällä (Ilola 2021).

Artikkelissa *Opettajan työ ammattikorkeakoulussa*, todettiin, että opettajan osaamisessa AMK:ssa korostuu oppimisprosessiperusteinen pedagogiikka ja opiskelijan ammatillisen kasvun tukeminen (Vanhanen-Nuutinen 2011, 48). Syvä tuntemus opettamisesta ja motivaatio opettaa, edistävät ja kehittävät opetusta ammattikorkeakouluissa (Kovacs 2017, 142). Pelkkä oman alan tuntemus ja asiantuntijuus eivät siis riitä opetustyössä toimimiseen. Pedagoginen pätevyys on ammattikorkeakouluissa merkittävä tekijä puhuttaessa opetuksen laadusta ja toivottujen tavoitteiden saavuttamisesta. Pedagoginen pätevyys ei saisi jäädä substanssiosaamisen varjoon. Pedagoginen osaaminen tarjoaa opettajalle tarvittavan, tukevan ja turvallisen pohjan toimia opettajana.

Ammatillista opettajankoulutusta eli pedagogisia opintoja ammattikorkeakouluista tarjoavat Tampereen, Jyväskylän, Oulun, Hämeen sekä Haaga-Helian ammattikorkeakoulut. Opettajan pedagogisissa opinnoissa

AMK:ssa suoritetaan joko ammatillinen opettajankoulutus tai taidepedagoginen ammatillinen opettajankoulutus. (Ilola 2021.) Usein opettajaksi haluavien tie opettajaksi vie ammatillisen opettajankoulutuksen kautta. Ammatillinen opettajankoulutus tarjoaa yleisen pedagogisen osaamisen opettajan tehtävässä toimimiseen (Ammatillinen opettajankoulutus n.d.). Ammatillisen opettajankoulutuksen tavoitteena on, että tuleva opettaja osaa ohjata erilaisten opiskelijoiden oppimista ja kehittää opettamaansa alaa huomioiden työelämän ja eri ammattien muutoksen sekä kehittymisen (Finlex 2014). Ammatillisessa opettajankoulutuksessa opettajaksi opiskelevan tulisi saada ajankohtaisia tietoja ja taitoja opettajana toimimiseen (Vanhanen-Nuutinen 2011, 52). Ammatillisen opettajankoulutuksen käynyt voi toimia opettajan tehtävissä ammattikorkeakoulun lisäksi myös ammatillisissa oppilaitoksissa sekä muiden oppilaitosten opetustehtävissä (Ammatillinen opettajankoulutus n.d.). Ammatillinen opettajankoulutus on osaltaan edistämässä sitä, miltä tulevaisuuden opettajan työ AMK:ssa niin media-alan koulutuksessa kuin muidenkin alojen opetuksessa näyttää.

Ammatilliseen opettajankoulutukseen hakevalla henkilöllä täytyy olla suoritettuna soveltuva korkeakoulututkinto eli AMK-tutkinto tai yliopistotutkinto ja henkilöllä pitää olla vähintään kolmen vuoden työkokemus ammattialalta (Ammatillinen opettajankoulutus n.d.). Ammatillisen opettajankoulutuksen voi suorittaa työn ohessa ja opinnot kestävät tällöin noin 1–1,5 vuotta. Opintojen laajuus on 60 opintopistettä. Ammatillisen opettajankoulutuksen opintojen rakenne koostuu kasvatustieteiden perusopinnoista, ammattipedagogisista opinnoista, opetusharjoituksesta sekä muista opinnoista. Ammatillinen opettajankoulutus on aikuisopiskelua, joka toteutetaan usein verkko-opintoina tai monimuoto-opiskeluna. (Ammatillinen opettajankoulutus n.d.) Verkko-opiskelu tarkoittaa opiskelua, joka tapahtuu verkkopohjaisen oppimisympäristön tai www-sivuston kautta. Oppimisympäristöstä tai sivustolta löytyvät tarvittavat oppimismateriaalit, joita opiskelija voi käydä läpi joko opettajan johdolla tai itsenäisesti työskennellen riippuen kurssin toimintatavoista. Verkossa tapahtuviin opintoihin tai kursseihin voi kuulua kontaktiopetusta. (Etäopetus ja verkko-opiskelu n.d.) Monimuoto-opiskelussa taas yhdistyy erilaiset opiskelumuodot ja kursseilla on sekä lähiopiskelua että verkossa suoritettavia

opintoja. Monimuoto-opintoja suoritetaan niin opettajan johdolla, ryhmässä työskennellen kuin itsenäisesti opiskellen. (Monimuoto-opetus n.d.)

Helsingin, Itä-Suomen, Jyväskylän, Lapin, Oulun, Tampereen ja Turun yliopistot sekä ruotsinkielinen Åbo Akademi tarjoavat pedagogisia opintoja. Yliopistossa pedagogiset opinnot ovat laajuudeltaan 60 opintopistettä. Opinnot sisältävät kandidaatti- tai maisterivaiheen opintoihin. (Ilola 2021.) Opettajan opinnot suoritetaan yliopistoissa osana luokan-, aine- ja/tai aikuisopettajan pedagogisia opintoja. Yliopiston puolella opinnot rakentuvat kasvatustieteen eri osa-alueista ja tieteenaloista. Yliopistossa käydyn opettajakoulutuksen päämääränä on tarjota opettajalle tiedot ja taidot itsenäisenä opettajana, ohjaajana ja kasvattajana toimimiseen. (Ilola 2021.)

3.3 Työkokemus media-alalta ja opettajana toimimisesta

Opetusalan ammattijärjestön OAJ:n mukaan ammattikorkeakoulun opettajilta, joiden tehtäviin opetuksessa ja ohjaamisessa kuuluu pääsääntöisten ammatillisten opintokokonaisuuksien luominen ja järjestäminen, vaaditaan vähintään kolmen vuoden työkokemusta eli käytännön kokemusta tutkintoa vastaavissa tehtävissä (OAJ 2020). Tutkimuksessa, jossa perehdyttiin, millainen on ihanteellinen aikuiskoulutuksen opettaja, mainittiin, että ammattikorkeakoulussa opettavalla henkilöllä täytyy olla vähintään kolmen vuoden kokemus opettamastaan alasta (Bergman ym. 2011, 11). Samaisessa tutkimuksessa opettajina jo toimivat henkilöt kuvailivat, että opettajan ihanteellinen työkokemus omalta alaltaan olisi 6–10 vuotta (Bergman ym. 2011, 27). Ammattikorkeakoulut suosivat rekrytointivaiheessa henkilöitä, joilla on alan töitä tekemällä kartutettua tuntemusta ja tietämystä opetettavasta alasta (Kovacs 2017, 142). Pelkkä tutkintotodistus ei takaa, että henkilöltä löytyy tarvittavia tietoja ja taitoja opettaa kyseistä alaa. Työkokemus kerryttää henkilölle tietoa niin alasta, alalla työskentelemisestä kuin yleisesti työelämästä.

Millainen on ihanteellinen aikuisopettaja- tutkimuksen mukaan ihanteellisella aikuisopettajalla on opettajakokemusta työelämässä 5–10 vuoden ajalta (Bergman ym. 2011, 2). Ammatilliseen opettajankoulutukseen hakiessa ei kuitenkaan vaadita kokemusta opettamisesta. Pedagoginen pätevyys

saavutetaan pedagogisten opintojen, mutta myös myöhemmin työssä oppimisen kautta (Bergman ym. 2011, 14). Opettajan ammatissa toimiminen kerryttää kokemusten kautta hiljaista tietoa, joka osaltaan tukee ammatillista kasvua ja kehittymistä opettajan tehtävissä (Vanhanen-Nuutinen 2011, 49). Hiljaisella tiedolla tarkoitetaan vaistonvaraista ja ei-sanallista tietämystä. Hiljainen tieto kerääntyy toiminnallisen kokemuksen kautta. (Hiljainen tieto n.d.)

4 OPETTAJAN OSAAMISEN MALLI JA TULEVAISUUDEN OPETTAJUUS AMMATTIKORKEAKOULUSSA

Maailman ja tilanteiden muuttuessa nopeaan tahtiin, tulevaisuuden opettajuutta ammattikorkeakouluissa on osittain vaikea ennustaa. Uutta tietoa syntyy koko ajan lisää ja se voi myös vanheta äkkiä. Verkosta löytyneiden aineistojen valossa on kuitenkin havaittavissa joitain sellaisia tekijöitä opettajuudessa ja opettajien osaamisessa AMK:ssa, jotka korostuvat jo tällä hetkellä, mutta jotka tulevat olemaan esillä myös jatkossa. Kyseiset tekijät voivat kehittyä matkan varrella uuden tietämyksen ja tutkimusten myötä.

Tässä luvussa käsitellään sitä, miltä opettajuus ja opettajien osaamistarpeet näyttävät tulevaisuudessa ammattikorkeakoulussa alasta riippumatta. Käsiteltävät ominaisuudet ja tekijät ovat sellaisia, jotka linkittyvät myös vahvasti media-alalla opettavien henkilöiden osaamiseen tulevaisuudessa. Luvussa pohditaan sitä, millaiset osaamistarpeet ovat erityisesti esillä opettajuudessa tulevaisuudessa. Seuraavissa alaluvuissa käsitellään näitä ominaisuuksia vuonna 2020 OVET-hankkeessa kehitetyn opettajan osaamisen mallin kautta (Metsäpelto ym. 2020).

► Opettajan osaamisen malli: Työssä olevan opettajan osaamisalueiden pääulottuvuudet Ovet-hankkeen mallin mukaan.

KUVA 1. Opettajan osaamisen mallin pääulottuvuudet (Opettaja 2019, 40).

OVET-hankkeen tavoitteena oli tunnistaa keskeiset tiedot, taidot ja osaamisalueet, joita opettajana työskentelevä henkilö tarvitsee. Hankkeen

tekijöiden mukaan malli tulee olemaan tärkeässä osassa opettamisen ja oppimisen tutkimuksessa. (Metsäpelto ym. 2020.) Hankkeen tulokset tulevat olemaan keskiössä puhuttaessa tulevaisuuden opettajista niin peruskoulussa, toisella asteella kuin korkeakouluissa. Näin ollen hankkeessa kehitetty tutkimusperusteinen opettajan osaamisen malli tarjoaa hyvän alustan tutkia opettajien osaamista ja opettajuuden tulevaisuuden näkymiä myös AMK:ssa. OVET- hankkeen opettajan osaamisen mallissa on viisi pääulottuvuutta: opetuksen ja oppimisen tietoperusta, kognitiiviset taidot, sosiaaliset taidot, persoonallinen orientaatio sekä ammatillinen hyvinvointi (Metsäpelto ym. 2020).

4.1 Opetuksen ja oppimisen tietoperusta

Opettajan osaamisen mallin yksi pääulottuvuuksista on opetuksen ja oppimisen tietoperusta, jonka sisälle lukeutuvat opettajan sisältötieto, pedagoginen tieto, pedagoginen sisältötieto, kontekstuaalinen tieto ja käytännöllinen tieto (Metsäpelto ym. 2020). Opettajan osaamisen mallissa opettajan sisältötiedolla tarkoitetaan oppiaineen sisältöjen kuten keskeisten ilmiöiden ja käsitteiden hallitsemista. Opettajan sisältötietoon liittyy myös opetettavan aineen opetussuunnitelman tuntemus. Pedagogiseen tietoon sisältyy muun muassa oppimisen ohjaus, ryhmänhallinta ja arviointi. Pedagoginen tieto ei ole riippuvainen oppiaineesta. Pedagogiseen sisältötietoon taas liittyy kyseisen oppiaineen sisältöä sekä sen opettamista yhdistävä tieto. Pedagogiseen sisältötietoon kuuluu esimerkiksi tehokkaiden ja toimivien opetusmenetelmien löytäminen oppiaineen ilmiöiden opettamiseen. Näiden asioiden lisäksi pedagogiseen sisältötietoon liittyy opettajan tuntemus oppilaille ominaisista tavoista sisäistää opetettavaa asiaa. Kontekstuaalinen tieto pitää sisällään opettajan tietämyksen ja tuntemuksen koulujärjestelmää ja kouluympäristöä kohtaan. Käytännöllinen tieto taas liittyy opetustilanteista saatuihin kokemuksiin ja niiden reflektoinnin kautta kertyvään tietoon. (Metsäpelto ym. 2020.)

Vuonna 2015 tehdyssä hankkeessa *Opettajat rakennemuutoksessa - muutosta luvassa* puhuttiin substanssin hallinnan olevan yksi opettajien osaamisen merkittävimmistä osista (Eskola-Kronqvist, Mäki-Hakola, Mäntylä & Nikander 2015, 9). Oman alan ja erityisosaamisen vankka tuntemus tulee olemaan edelleen esillä tulevaisuuden opettajan ammatissa toimisessa AMK:ssa. Oma

substanssiosaamista täytyy ylläpitää ja alan muuttuviin käytäntöihin sekä uusiin osaamistarpeisiin pitää pystyä vastaamaan. Omia tietoja ja taitoja tulee päivittää ajan tasalle. Oman osaamisen kehittämisen ja lisäkouluttautumisen merkitys niin substanssiosaamisen kuin esimerkiksi pedagogisten taitojen kohdalla tulee tulevaisuudessa korostumaan opettajan työssä ammattikorkeakoulussa. Nopeasti kehittyvä maailma sekä media-ala ja kehityksen mukanaan tuoma muutos altistaa opettajat uusien tietojen ja taitojen opiskelulle. Esimerkiksi teknologian kehitys on nopeaa, jolloin uudistuvien laitteistojen, digiosaamisen ja verkkopedagogiikan merkitys media-alan opettajuudessa kasvaa. Muutokset voivat myös kuormittaa. Kasvaminen ja kehittyminen omassa ammatissaan vaatii opettajalta rohkeutta kohdata uutta ja kykyä huomata alueita, joissa uusia toimintatapoja kipeästi tarvitaan (Vanhanen-Nuutinen 2011, 50).

Vuonna 2019 tehdyssä tutkimusartikkelissa *Mitä hyötyä mulle on tästä? Teoreettisen tiedon opettaminen ammattikorkeakoulutuksessa*, painotettiin teoreettisen tiedon opettamisen huomioimista tulevaisuudessa (Lehtisalo 2019). Kyseisen tutkimuksen kohteena olivat Tampereen ammattikorkeakoulun medianomiopiskelijat, jotka opiskelevat media-alaa elokuvien ja televisio-ohjelmien tekemisen kautta. Tuore tutkimus teoreettisen tiedon puutteista alan opetuksessa on merkittävää tämän opinnäytetyön tutkimukselle, jossa puhutaan erityisesti media-alan opettajuudesta. Pystyäkseen vastaamaan alati muuttuviin työelämän vaatimuksiin, opiskelijoiden olisi tärkeää oppia analysoimaan ja hahmottamaan käsitteellisesti omaa alaansa jo ammattikorkeakouluopintojen aikana (Lehtisalo 2019, 87). Teoreettisen tiedon hallitseminen on olennainen osa niin medianomien kuin muidenkin korkeakouluopiskelijoiden asiantuntijuutta (Lehtisalo 2019, 87). Teoriapainotteisen tiedon olisi hyvä kulkea käsi kädessä projektityöskentelyn ja käytännönläheisen opiskelun rinnalla (Lehtisalo 2019, 94). Tieto- ja teoriapainotteinen opetuksen tarjoaminen media-alan käytännönläheisen opiskelun lisäksi tulee tulevaisuudessa olemaan opettajien varassa ja vastuulla. Tämä pitäisi huomioida opetussuunnitelmia ja opetusta mietittäessä.

Tulevaisuuden opettajan rooli tulee olemaan erilainen. Perinteisen opettajan toimenkuvan rinnalle on muodostunut oppimisen ohjaustehtävä. Opettajat ammattikorkeakouluissa toimivat enemmän valmentajana ja oppimistapahtuman

johtajana (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 9). Ammattikorkeakouluissa on siirrytty enemmän ohjaukseen ja oppimisen tukemiseen opettajajohtoisen pedagogiikan sijaan (Vanhanen-Nuutinen 2011, 48). Opettajien roolin muutos on nähtävissä jo nykypäivänä ammattikorkeakouluissa ja ohjaustehtävän merkitys kasvaa tulevaisuuden opettajuudessa. Opettajan tehtäviin kuuluu vahvistaa opiskelijan yksilöllistä oppimista ja huomioida opiskelijan yksilölliset tarpeet (Vanhanen-Nuutinen 2011, 48). Opettajan tehtäviin kuuluu myös lujittaa opiskelijan itsetuntoa oppijana samalla kun opettaja tukee oppimisprosessia (Ryymin 2014, 11). Opetus ammattikorkeakoulussa nähdään opettajan ja opiskelijan yhteisenä projektina (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 9). Oppimisen ohjaaminen tulee olemaan laaja-alaista ja se tulee kuulumaan jokaiselle ammattikorkeakoulussa työskentelevälle opettajalle (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 20). Opettajan roolin muuttuessa ammattikorkeakouluissa enemmän ohjauksen ja valmentamisen puolelle, pystyvät opettajat vastaamaan monipuolisemmin erilaisten opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin. Tämä taas tukee osaltaan opiskelijan motivaatiota oppimista, koulutusta ja valmistumista kohtaan. Opiskelijoiden valmistuminen tavoiteajassa hyödyttää myös oppilaitosta, sillä opiskelijan valmistuttua ajallaan oppilaitoksen rahoitus jatkuu (Tampereen ammattikorkeakoulu 2021). Oppimisen ohjaustehtävän lisäksi opettaja on myös pedagogisen toiminnan kehittäjä (Ryymin 2014, 9).

Opettajan roolin muuttumisella on kuitenkin varjopuolensa. Ylen julkaiseman uutisen mukaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen THL:n vuonna 2021 tekemän tutkimuksen perusteella korkeakouluopiskelijat voivat huonommin ja yhä useammalla opiskelijalla esiintyy mielenterveysongelmia (Eromäki 2021). Ongelmien katsotaan pahentuneen viimeisten vuosien aikana erityisesti koronapandemian aiheuttamien rajoitusten ja muutosten kuten etäopiskelun myötä. Ilman koronaakin työtaakka opinnoissa on korkeakouluopiskelijoiden silmissä ollut raskas. (Eromäki 2021.) Tästä johtuen opiskelijoiden tuen tarve on kasvanut entisestään. Koronan vaikutukset opiskelijoihin tulevat näkymään vielä tulevaisuudessakin (Eromäki 2021). Tällöin opettajien kuorma ohjauksessa ja yksilöllisen tuen tarjoamisessa lisääntyy. Opettajilta ei välttämättä löydy tarpeeksi resursseja ja osaamista kohdata opiskelijoita esimerkiksi mielenterveydellisten ongelmien osalta. Opettajilta vaaditaan yhä enemmän perinteisestä opettajuudesta poikkeavaa osaamista työssään.

Opettajan roolin muutokseen tulee vaikuttamaan myös se, että opiskelijat pystyvät tulevaisuudessa räätälöimään opinnoistaan erilaisten valintamahdollisuuksien myötä yhä yksilöisemmän. Tulevaisuudessa opiskelijoilla on yhä enemmän mahdollisuuksia valita opintopolkuunsa esimerkiksi kursseja eri alojen kurssitarjonnasta (LAMKpub 2018). Opiskelijoilla on tilaisuus sisällöllisten tekijöiden lisäksi edetä opinnoissa omaan tahtiinsa (LAMKpub 2018). Tämä tarkoittaa opettajan työssä sitä, että työ sisältää enemmän erilaisia osia ja yksityiskohtia, joista pitää huolehtia. Esimerkiksi kurssikokonaisuuksista tulisi luoda sellaisia, joita työssäkäyvät opiskelijat ja mahdollisesti hitaammin opintoja suorittavat opiskelijat pystyisivät suorittamaan. Opettajien pitäisi kyetä olemaan yhä joustavampia erilaisten yksilöllisten opintopolkujen suhteen, joka taas osaltaan saattaa lisätä opettajien työmäärää.

Opettajat ammattikorkeakouluissa niin tällä hetkellä kuin tulevaisuudessakin tulevat toimimaan oppimisprosessin johtajina mallina hyvälle ajattelulle, toimintatavoille ja käyttäytymiselle, joita opiskelijoilta opetettavan alan työelämässä odotetaan (Ryymän 2014, 11). Esimerkiksi mietittäessä media-alaa, opettaja voi jo opintojen aikana olla merkittävänä tekijänä iskostamassa opiskelijoiden mieleen työhyvinvoinnin ja työntekijän oikeuksien merkityksiä alalla, jossa töitä pauskitaan usein ylitöiksi asti. Tämä on myös esimerkki siitä, kuinka opettajat ammattikorkeakouluissa voivat osaltaan olla vaikuttamassa, uudistamassa ja kehittämässä opettamaansa alaa.

Pääulottuvuuden opetuksen ja oppimisen tietoperusta alle liittyy myös opiskelijatietoisuus. Ammattikorkeakouluissa opettajan olisi tärkeää tunnistaa, mikä opiskelijoita kiinnostaa ja miten he toimivat (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 20). Opiskelijat muuttuvat ajan myötä, joten opettajien on hyvä havaita, millaisessa ympäristössä opiskelijat sillä hetkellä elävät (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 20). Näin opettaja osaa tehdä opetuksessaan ja toiminnassaan päätöksiä, jotka perustuvat siihen, miten opiskelijat toimivat ja mikä heidän mielestään voisi olla mielenkiintoista. Mielekkään opetuksen kehittäminen ja luominen liittyy vahvasti opettajan pedagogisiin taitoihin ja siihen, miten opettaja kehittää omaa pedagogista osaamistaan ajan mukaisesti. Opiskelijatietoisuus linkittyy osaltaan myös opettajan osaamisen mallin sosiaalisiin taitoihin.

Oppimisympäristöt tulevat muuttumaan myös tulevaisuudessa. Muutosta on tapahtunut jo. Työpaikkana ei toimi pelkästään oppilaitos tai luokkahuone (Vanhanen-Nuutinen 2011, 51). Esimerkiksi verkko-opintoja tarjotaan yhä enemmän korkeakouluopiskelijoille. Oppimisympäristöjen muutokset tuovat osaltaan vaihtelevuutta, mutta edellyttävät myös paljon uusien taitojen opettelua arjen opetustyön toteuttamiseen. Opettajan on osattava uudenlaisia tietoteknisiä taitoja (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 10). Opettajien osaamiseen voi tulevaisuudessa liittyä esimerkiksi tiedon visualisointi, mallintaminen ja merkitysten rakentaminen digitalisaation aiheuttaman informaatiotulvan keskellä (Ryymin 2014, 10–11). Opetus tulee tulevaisuudessa digitalisaation vahvistuessa siirtymään yhä enemmän verkkoon ja tavat opettaa tulevat monipuolistumaan. Tällöin opettajan on osattava hyödyntää verkkopedagogiikkaa. Opettajien haasteena on tulevaisuudessa se, miten uusia oppimisympäristöjä voisi käyttää pedagogisesti järkevällä, miellekkäällä ja opiskelijoiden oppimisprosessia tukevalla tavalla (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 10). Opettajien on hyvä tiedostaa, että uudet laitteet ja ympäristöt voivat tukea oppimista ja ohjaamista (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 10). Uudistuneet laitteet ja erilaiset oppimisympäristöt ovat mahdollisuus eikä uhka.

Viime vuodet ovat koronapandemian myötä kehittäneet opettajien etäopetustaitoja ja osoittanut etäopetuksen toimivuuden osana koulutusta. Etäopiskelulla tarkoitetaan usein verkossa tapahtuvaa opiskelua, joka voi olla aikaan ja paikkaan sitomatonta opiskelua (Etäopetus ja verkko-opetus n.d.). Etäopetusta toteutetaan usein silloin, jos lähiopiskelu ei ole mahdollista (Etäopetus ja verkko-opetus n.d.). Verkko- ja etäopintojen lisääntyessä ja opettajien tavatessa opiskelijoita yhä harvemmin, sosiaalisen kontaktin luoma turvallisuus opiskelussa häviää (LAMKpub 2018). Opettajat ja opiskelijat eivät välttämättä koskaan tule tapaamaan toisiaan. Tämä rikkoo osaltaan ajatusta perinteisestä opettaja-opiskelija-suhteesta, jossa opettaja tapaa opiskelijoitaan säännöllisesti ja oppii tuntemaan opiskelijoita, joita hän opettaa (LAMKpub 2018).

4.2 Kognitiiviset taidot

Opettajan osaamisen mallin toinen pääulottuvuudesta on kognitiiviset taidot, joihin lukeutuvat tiedonkäsittely, kriittinen ajattelu ja ongelmanratkaisu, luovuus, metakognitiiviset taidot sekä kommunikaatio, argumentointi ja päättely (Metsäpelto ym. 2020). Opettajan tiedonkäsittelyllä tarkoitetaan havaintojen tekemistä, tiedon hallintaa, koodaamista ja tallentamista muistiin sekä tiedon hakemista muistista. Tiedonkäsittelyssä tärkeää on kyky ymmärtää, tulkita, verrata, luokitella, analysoida ja soveltaa tietoa. Kriittisessä ajattelussa ja ongelmanratkaisussa taas ajattelu on analysoivaa, arvioivaa sekä oman ajattelun tarkastelua ja reflektointia. Kriittisessä ajattelussa pyritään etsimään uusia näkökulmia ongelmanratkaisutilanteisiin. Luovuuteen linkittyy innovatiivinen ajattelu. Luovuuteen liittyy muun muassa toiminta, joka on vastaanottavainen uusille haasteille, kokeiluille ja näkökulmille. Metakognitiolla eli oppimaan oppimisella tarkoitetaan opettajan omiin kognitiivisiin prosesseihin, oppimiseen ja strategioihin liittyvää tietoa. Metakognitioon liittyy myös opettajan kyky säädellä omia kognitiivisia prosessejaan suunnittelemalla, monitoroimalla ja oman oppimisensa arvioimisella. Kommunikaatioon, argumentointiin ja päättelyyn sisältyy taito vastavuoroiseen, monipuoliseen sekä viestejä tarkasti tulkitsevaan ja toteuttavaan kommunikaatioon. Siihen liittyy myös taito esittää, puolustaa ja perustella oikeaoppisesti omia näkökulmiaan ja tarjota mahdollisuus keskustella niistä. (Metsäpelto ym. 2020.)

Tulevaisuuden opettaja on utelias ja tekee työtä tutkivalla sekä innovatiivisella otteella. Opettajuuteen tulee tulevaisuudessa kuulumaan uusien oppimisteknologioiden, työvälineiden, metodien, menetelmien ja laaja-alaisten tietolähteiden soveltaminen, kokeileminen ja kehittäminen oppimista varten (Ryymän 2014, 10–11). Opettajan oma ammatillinen oppiminen ja kehitys tapahtuvat osaltaan työssä kokeillen (Ryymän 2014, 10). Opettajana toimimisessa on tärkeää olla luomassa keskustelevaa kokeilukulttuuria (Ryymän 2014, 11). Kokeilukulttuurissa uutta tietoa tuotetaan kannustamalla käytännön toiminnan kautta asioiden kokeilemiseen. Tämän jälkeen arvioidaan sitä, miten kokeilu onnistui, mikä toimi ja mikä ei toiminut. (Lindholm 2019.) Opettajan olisi hyvä seurata uteliaasti ja kiinnostuneesti sen hetkistä aikaa ja olla tietoinen mitä yhteiskunnassa tapahtuu sekä millaista keskustelua yhteiskunnassa käydään. Tulevaisuuden opettajan on kuitenkin ennen kaikkea merkityksellistä olla selvillä oman alan tilanteesta ja ajankohtaisista asioista. Opettajan on myös hyvä olla

selvillä muista aloista, ammattiryhmistä ja niiden kehityksestä. Ammattikorkeakouluissa opettavat henkilöt ovat osaltaan rakentamassa uusia resursseja ja voimavaroja yhteiskuntaan. Tulevaisuuden opettajat ammattikorkeakouluissa alasta riippumatta pitävät katseensa nykyhetken rinnalla myös tulevassa. Opettajat myös ennakoivat jatkuvasti tulevaa. (Ryymän 2014, 12.) Opettajan olisi hyvä tehdä töitä tulevaisuusorientoituneesti.

Kehittämistyö tulee olemaan osa opettajien työtä ammattikorkeakouluissa myös jatkossa. Tulevaisuuden opettajan tulisi olla kehityshaluinen verkostoituja (Vanhanen-Nuutinen 2011, 47). Kehittämistyö on keskiössä ammattikorkeakoulujärjestelmän kehittämisessä (Vanhanen-Nuutinen 2011, 47). Kehitystyöhön liittyy erilaiset kehityshankkeet. Kehitystyö ja -hankkeet ovat oiva mahdollisuus opettajalle päivittää ammatillista osaamistaan ja saada uutta tietoa oman asiantuntijuutensa tueksi (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 11). Opettajilla tulisi jatkossa olla myös halua kehittää opettamaansa alaa (Bergman ym. 2011, 14). Hanke- ja kehitystyöskentelyn lisääntyminen on osaltaan muuttamassa opettajan roolia ammattikorkeakouluissa. Usein hanketyössä ei välttämättä korostu perinteinen opettajuus ja pedagoginen puoli vaan opettajan oma alan ja erityisosaamisen asiantuntijuus (LAMKpub 2018).

4.3 Sosiaaliset taidot

Sosiaaliin taitoihin opettajan osaamisen mallin mukaan kuuluvat vuorovaikutustaidot, tunnetaidot, moninaisuutta koskeva osaaminen sekä kulttuurienvälinen osaaminen. Sosiaalisten taitojen kautta pyritään pohtimaan, kuinka opettaja toimii ihmissuhteissa opetustyössä. (Metsäpelto ym. 2020.) Vuorovaikutustaidoilla tarkoitetaan opettajan kykyä huomioida muiden näkökulmia sekä taitoa tehdä yhteistyötä ja kuunnella toisia. Vuorovaikutustaitoihin lukeutuu myös kyky toimia rakentavasti ja vastavuoroisesti. Tunnetaitoihin taas liittyy taito omien ja toisten tunteiden tunnistamiseen ja ymmärtämiseen. Näiden asioiden lisäksi tunnetaitoihin sisältyy se, miten tunteet vaikuttavat opettajaan itseensä ja muihin ihmisiin sekä miten tunteita säädellään ja ilmaistaan oikealla tavalla. Monialaisuutta koskeva osaaminen tarkoittaa sitä, että opettaja arvostaa ja ymmärtää jokaisen ihmisen erityisyyden erilaisine ominaisuuksineen ja taustoineen. Monialaisuuteen liittyvä

osaaminen merkitsee myös oikeudenmukaista kohtelua. Kulttuurienvälisellä osaamisella viitataan kykyyn toimia vuorovaikutuksessa erilaisten kulttuurien kanssa moninaisissa tilanteissa. Kulttuurienvälinen osaaminen tarkoittaa muiden kulttuurien arvostamista ja ymmärtämistä esimerkiksi kielen ja uskonnon suhteen. (Metsäpelto ym. 2020.)

Yksi opettajan tärkein tehtävä tulevaisuudessa on verkostoituminen erilaisten henkilöiden ja tahojen kanssa. Verkostoituminen linkittyy vahvasti osaksi yhteistyötä. Opettajan verkostojen olisi hyvä olla monitieteisiä ja moniammatillisia, jolloin opettajan on helpompi turvata yhteisön osaamiseen ja yhteisön tarjoamiin voimavaroihin (Ryymän 2014, 12). Aiemmissä tutkimuksissa yhteistyön merkitys erilaisten tahojen kanssa nousi merkittävästi esille mietittäessä sitä, miltä nykyinen mutta myös tuleva opettajan työnkuva näyttää ammattikorkeakouluissa (Eskola-Kronqvist ym. 2015; Vanhanen-Nuutinen 2011). Yhteistyö tulee olemaan välttämätön osa opetusta ja päämäärien saavuttamista (Vanhanen-Nuutinen 2011, 49). Yhteistyötä tulee tapahtumaan niin organisaation sisällä kuin ulkopuolella (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 13). Ammattikorkeakouluissa siirrytään yhä enemmän organisaation rajoja ylittävään toimintaan, joka tapahtuu verkostoitumalla (Vanhanen-Nuutinen 2011, 48). Organisaation rajoja ylittävä työskentely mahdollistaa jatkuvasti uusia tapoja oppia ja tehdä työtä (Ryymän 2014, 10). Työskentely ammattikorkeakouluissa ei enää tapahdu yksilölähtöisesti oppilaitosten sisällä vaan pyrkii tavoittelemaan jaettua asiantuntijuutta oppilaitosten ja eri koulutusalojen ulkopuolelta (Vanhanen-Nuutinen 2011, 48).

Jaetulla asiantuntijuudella tarkoitetaan organisaation jäsenten eri osaamisten jakamista muille jäsenille, jolloin tiedot ovat kaikkien ulottuvilla. Jaettu asiantuntijuus on myös yhdessä ideoimista ja keskinäistä kommunikaatiota. Parhaimmassa tapauksessa jaettu asiantuntijuus synnyttää uusia näkökulmia, tarjoaa ratkaisuja ongelmiin ja syventää aiemmin saatuja tietoja. Näiden asioiden lisäksi jaettuun asiantuntijuuteen linkittyy avun pyytäminen ja sen antaminen. (Purot 2020.) Jaettu asiantuntijuus tulee näkymään enemmän tulevaisuuden työelämässä alasta riippumatta. Yhteisöllinen osaaminen ja tiimiosaaminen voivat tuoda opettajien omaan asiantuntijuuteen uusia merkittäviä näkökulmia ja ratkaisuja mahdollisiin löydettyihin ongelmakohtiin (Vanhanen-Nuutinen 2011,

48). Oppilaitosten sisällä yksin työskentelemisellä ei tule olemaan niin merkittävää roolia tulevaisuudessa kuin aikaisemmin on ollut (Vanhanen-Nuutinen 2011, 51). Korkeakouluissa tullaan siirtymään yhä enemmän pariopettajuuteen ja yhteisopettajuuteen (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 20). Yhteisopettajuuteen linkittyy myös yhteissuunnittelun mahdollisuus (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 10). Kyseisissä toimintamuodoissa jaettu asiantuntijuus osaltaan korostuu.

Vuonna 2021 Tampereen ammattikorkeakoulussa liiketalouden ja median yksikön LIME:n johtaja Niina Jallinoja totesi videohaastattelussaan, että esimerkiksi media-alan opettajat Tampereen ammattikorkeakoulussa tulevat opettamaan yhä enemmän tulevaisuudessa myös muiden tutkinto-ohjelmien kursseilla (Tampereen ammattikorkeakoulu 2021). Ammattikorkeakoulujen toiminta muuttuu yhtä monialaisempaan ja tutkintolinjoja ylittävämpään suuntaan. Yhteistyö eri tutkintolinjojen kanssa voi parhaimmassa tapauksessa tuoda opettajalle uusia tietoja, taitoja ja näkökulmia oman substanssiosaamisen jatkoksi sekä luoda laajempia verkostoja. Yhteistyö eri alojen koulutusten kanssa voi tarjota arvokasta tietoa toisista aloista ja luoda parempaa ymmärrystä muiden alojen koulutuksesta sekä toiminnasta. Jallinojan haastattelussa mainitaan myös siitä, että opiskelijat voisivat mahdollisesti osallistua tulevaisuudessa opetuksen suunnitteluun (Tampereen ammattikorkeakoulu 2021). Kyseinen yhteistyö opettajien ja opiskelijoiden välillä tulisi palvelemaan opiskelijoita ja heidän oppimisprosessiaan, kun opiskelijat pääsisivät vaikuttamaan heille mielekkäiden kurssikokonaisuuksien ja opetusmenetelmien luomiseen.

AMK:ssa työskentelevän opettajan työn ydin ei tulevaisuudessa ole enää opettamansa alan itsenäisessä asiantuntijuudessa vaan esille nousee yhteistyö työelämän kanssa (Vanhanen-Nuutinen 2011, 47–48). Ammattikorkeakouluissa opiskelu on työelämälähtöistä ja opiskelijoiden oppiminen tulee tapahtumaan työelämän kanssa rinta rinnan. Näin ollen yhteistyötä opettajien suunnalta tulee tapahtumaan aktiivisesti työelämän yritysten ja alan ammattilaisten kanssa myös tulevaisuudessa. Yhteistyö työelämän yritysten tai alan ammattilaisten kanssa saattaa liittyä erilaisiin kehittämishankkeisiin, jotka mahdollistavat usein myös verkostoitumisen organisaation ulkopuolelle niin kotimaahan kuin kansainvälisestikin (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 10).

Tulevaisuudessa kansainvälisyydellä tulee olemaan näkyvillä korkeakouluissa työskentelevien opettajien arjessa. Media-alan koulutuksessa vaaditaan yhä globaalimpaa toimintaa. Työskentely ammattikorkeakouluissa tulee tapahtumaan monikulttuurisissa toimintaympäristöissä (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 11–12). Tällöin korkeakouluopettajan kielitaidon ja kansainvälisten kontaktien merkitykset kasvavat. Uusia vivahteita opettajuuteen tuo myös se, että opettajan pitäisi osata toimia erilaisten kulttuurien parissa (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 21).

4.4 Persoonallinen orientaatio

Opettajan osaamisen mallin neljäs pääulottuvuudesta on persoonallinen orientaatio, jonka alle kuuluvat motivaationaalinen orientaatio, ammatilliset uskomukset, arvot ja etiikka, ammatillinen identiteetti, minäkäsitys sekä henkilökohtaiset ominaisuudet. Kyseisessä ulottuvuudessa pyritään pohtimaan, kuinka opettaja ohjaa itseään. (Metsäpelto ym. 2020.) Motivationaalinen orientaatio on osa tekijöitä, jotka ylläpitävät ja vahvistavat opettajan mielenkiintoa sekä sitoutumista toimia opettajan tehtävässä. Motivationaaliseen orientaatioon liittyy esimerkiksi oman työnsä arvostaminen. Ammatilliset uskomukset, arvot ja etiikka taas ohjaavat opettajan toimintaa ja pedagogisia valintoja. Uskomukset ovat opettajan henkilökohtaisia käsityksiä esimerkiksi oppimisesta tai opettajan roolista. Arvot ja etiikka taas kertovat, mikä opettajasta on työssä merkityksellistä ja mitkä asiat ovat tavoitteena saavuttaa. Ammatillinen identiteetti kertoo, miten opettaja määrittelee ja ymmärtää itsensä ammatillisena toimijana. Ammatti-identiteetti vaikuttaa siihen, miten merkitykselliseksi opettaja kokee työnsä ja miten sitoutunut opettaja on tekemään työtään. Ammatillinen identiteetti on myös linkittyneenä ammatilliseen toimijuuteen. Ammatillinen toimijuus on esimerkiksi aktiivista ja aloitteellista omaan työhönsä vaikuttamista. Minäkäsityksessä taas pohditaan sitä, millainen ajatus opettajalla on siitä, millainen hän on eri elämän osa-alueilla. Minäkäsitykseen voi liittyä esimerkiksi ajatus opettajan kyvyistä suoriutua oppimisen ohjauksesta. Henkilökohtaisilla ominaisuuksilla tarkoitetaan opettajan yksilöllisiä tapoja toimia, tuntea ja ajatella erilaisissa tilanteissa. (Metsäpelto ym. 2020.)

Ammattikorkeakouluissa opettaviin henkilöihin perehtyessä, aiemmin tehdyissä tutkimuksissa nousi esille opettajien motivaation merkitys opettajuutta ja opettamista kohtaan (Kovacs 2017; Eskola-Kronqvist ym. 2015). Opettajan motivaatio heijastuu usein opiskelijoiden motivaatioon. Yhteyden saaminen opiskelijoihinsa ja tämän myötä tullut tunne siitä, että onnistuu työssään kannustavat opettajaa reflektoimaan ja kehittämään tapansa tehdä työtä. Motivoitunut opettaja pyrkii etsimään yhä toimivampia tapoja opettaa ja ottaa uudet toimivimmat menetelmät heti käytäntöön työhönsä. Motivaatio on merkityksellistä, jotta opettajalla olisi intoa järjestää laadukasta opetusta, jossa otetaan huomioon erilaiset opiskelijat, ja että opetus motivoisi opiskelijoita. (Kovacs 2017, 142.) Opiskelijoiden ja opettajien tulisi tehdä yhteistyötä, jotta kursseista ja opetuksesta saataisiin opiskelijoille mielekästä ja innostavaa. Lisäksi opettajalla pitäisi olla motivaatiota ja innostusta omaa alaansa ja asiantuntijuuttaan kohtaan. Motivaation merkitys opettajuudessa ei selkeästi tule laskemaan tulevaisuudessa. Motivaatiolla on suuri vaikutus moniin OVET-hankkeen pääulottuvuuksiin kuten kognitiivisiin taitoihin, sosiaalisiin taitoihin tai ammatilliseen hyvinvointiin. Esimerkiksi motivoituneet opettajat kannattavat herkemmin lisäkouluttautumista ja yhteistyötä eri tahojen kanssa (Kovacs 2017, 142).

Organisaatiolla on suuri merkitys motivaation ylläpitäjänä (Kovacs 2017, 143). Organisaatio voi ylläpitää opettajan motivaatiota AMK:ssa esimerkiksi antamalla opettajalle opetettavaksi sellaisia kursseja, jotka opettaja tuntee pystyvänsä suorittamaan onnistuneesti, ja jotka antavat opettajalle positiivisen opetuskokemuksen. Organisaatio voi pitää yllä opettajien motivaatiota tarjoamalla opettajille riittävästi aikaa ja materiaaleja opetukseen sekä tukea opettajien kehitystä opettajina. Organisaation olisi tärkeää huomioida nämä asiat etenkin uusien opettajien kohdalla. Mikäli opettajat eivät saa tukea motivaationsa ylläpitämiseen organisaatiolta, saattaa opettajilta loppua usko opetuksessa onnistumiseen, jolloin he menettävät ajan myötä motivaationsa työtä kohtaan. (Kovacs 2017, 143–144.)

Motivaation ylläpitämiseen liittyy vahvasti myös oman työn arvostaminen. Usein oman työn arvostaminen unohtuu tai sitä vähätellään, mikä taas osaltaan ei tue esimerkiksi motivaatiota kehittää ja uudistaa omaa työskentelyään. Opettajan

oman työn arvostus näkyy opetuksen innostavuutena (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 9). Oman työnsä jäljen arvostusta tukee oikea asenne työtä ja opiskelijoita kohtaan (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 12). Oman tekemisensä arvostaminen kohottaa opettajan ajatusta siitä, miten hän suoriutuu työstään.

Tulevaisuudessa niin kuin nykypäivänäkin opettajan tulisi työssään huomioida organisaatio, jossa hän työskentelee. Opettajan on hyvä tiedostaa oman organisaationsa työskentelytavat ja ymmärtää, että hän edustaa työtehtävissään omaa organisaatiotaan (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 20). Tämä vaatii opettajalta aktiivisuutta ja yritteliäisyyttä pyrkiä olemaan osana työyhteisöä (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 16). Työelämätaidot liittyvät osaltaan siihen, miten opettaja pääsee osaksi työyhteisöään. Hankkeessa, jossa tutkittiin opettajuutta rakennemuutoksessa tärkeimmiksi työelämätaitojen osa-alueiksi lueteltiin ajanhallintataidot, elämönhallintataidot, joustavuus, mukautuminen, muutoskykyisyys ja epävarmuuden sieto (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 11). Yhteiskunnassa vallitsee suorituskeskeinen ja hektinen ilmapiiri, joten työelämätaitoihin olisi syytä kiinnittää yhä enemmän huomiota tulevaisuudessa. Työelämätaidot luovat perustaa jaksaa tehdä työtä pitkäjänteisesti ja motivoituneesti. Työelämätaitoihin linkittyy myös työyhteisöosaaminen, joka sisältää tietoja ja taitoja pärjätä omassa työympäristössä ja suoriutua erilaisista työtehtävistä (LAMKpub 2018). Työelämäosaamiseen liittyy esimerkiksi toteutussuunnitelmien tekeminen, tilavarauksista huolehtiminen ja opiskelijoiden arviointien aikatauluttaminen (LAMKpub 2018).

4.5 Ammatillinen hyvinvointi

Viimeisenä pääulottuvuutena opettajan osaamisen mallissa on ammatillinen hyvinvointi. Kyseiseen ulottuvuuteen liittyy käsitys siitä, kuinka opettaja selviytyy työstään. Ammatillisen hyvinvoinnin alle sisältyy opettajan resilienssi, stressinhallinta ja työhyvinvointi. (Metsäpelto ym. 2020.) Opettajan resilienssi eli palautumiskyky tarkoittaa taitoa sopeutua erilaisiin muuttuviin tilanteisiin, kykyä vastata työhön liittyviin vaatimuksiin erilaisten suunnitelmien kautta sekä omien vaikutusmahdollisuuksien tunnistamista haasteellisissa tilanteissa. Stressinhallintaan taas liittyy se, miten opettaja suoriutuu työhön liittyvistä tehtävistä ja kuormitustekijöistä. Opettajalla tulisi olla taito hyödyntää koulun

sosiaalisia resursseja niin että opettaja saa edistettyä omaa hyvinvointia ja vähennettyä stressiä. Stressinhallintakeinot kuten rentoutuminen, liikunta ja suunnitelmallisuus ovat myös osa suurempaa stressinhallinnan kokonaisuutta. Työhyvinvoinnilla tarkoitetaan opettajan tyytyväisyyttä ja sitoutumista työhön. Työhyvinvointiin liittyy myös motivaatio- ja tunnetilat kuten omistautuminen ja työhön uppoutuminen. (Metsäpelto ym. 2020.)

Opettajan on tärkeä muistaa erilaisten työtehtävien ja kiireen keskellä itsensä johtaminen. Itsensä johtaminen toimii tärkeänä vastapainona yhteisölliselle toiminnalle, jota korkeakouluissa painotetaan (Eskola-Kronqvist ym. 2015, 11). Ammatillinen hyvinvointi rakentuu pitkälti itsensä johtamisen varaan. Opettajan on tärkeää, muistaa huomioida hektisen ja kuormittavan työn rinnalla ajankäytön suunnittelu, työskentelyn rytmittäminen, työn ja vapaa-ajan tasapainottaminen sekä omasta palautumisesta huolehtiminen. Nämä asiat ovat esillä myös tulevaisuuden opettajuudessa AMK:ssa. Opettajan pitäisi osata havaita ja tunnistaa omat tarpeensa ja rajansa (Ryymin 2014, 11). Opettajan omalla hyvinvoinnilla on merkittävä vaikutus opettajan työhön. Mikäli opettajan jaksaminen on vaakalaudalla, heijastuu se väistämättä jokaiseen elämän osa-alueeseen, myös työn tekemiseen ja työstä selviytymiseen.

5 TUTKIMUSMENETELMÄ

Tämä luku käsittelee opinnäytetyöhön tehtyä tutkimusta. Luvussa kerrotaan tarkemmin valitusta tutkimusmenetelmästä ja siitä, mikä päämäärä tutkimuksella on liittyen opinnäytetyöhön. Luvussa kerrotaan myös haastatteluiden toteutuksesta sekä siitä, miten haastatteluista saatuja aineistoja analysoitiin.

5.1 Tutkimuksen lähtökohdat

Opinnäytetyötä varten toteutettiin ammattikorkeakouluissa media-alaa opettavien henkilöiden haastatteluja. Haastatteluiden tarkoituksena oli tuottaa tutkimukselle aineistoa, jonka avulla pyrittiin selvittämään, minkälaisia koulutustaustoja ja työkokemuksia media-alan opettajilla on. Haastatteluiden avulla selvitettiin myös, minkälaiset tekijät ja osaamistarpeet opettajan työssä korostuvat tulevaisuudessa ja miltä opettajuus AMK:ssa tulee näyttämään media-alan opettajien kuvailemana. Haastatteluiden kautta pyrittiin elävöittämään ja syventämään opinnäytetyön laajempaa selvitystä, saamaan uusia näkökulmia aiheeseen ja antamaan media-alan opettajien äänen kuulua teorian tiedon sekä aiempien tutkimusten tulosten rinnalla. Haastatteluista kerätyn aineiston tuloksia käsitellään opinnäytetyön luvussa 6. Tutkimus on laadullinen, sillä tutkimuksen kautta kerätty tieto on peräisin yksilöiden ainutlaatuisista kokemuksista ja tutkimus perustuu todellisen elämän kuvaamiseen (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2008, 157–160). Laadulliselle tutkimukselle on myös yleistä, että kohdejoukkoa ei ole valittu sattumanvaraisesti (Hirsijärvi ym. 2008, 157–160).

5.2 Teemahaastattelut

Haastattelu on ennalta suunniteltu tilanne ja se pyrkii suuntamaan tiettyä päämäärää kohti. Haastattelu on haastattelijan ja haastateltavan välistä suoraa kielellistä vuorovaikutusta ja keskustelua, jossa molemmat vaikuttavat toisiinsa. Haastattelijaksi on kuitenkin henkilö, joka vie tilannetta eteenpäin ja toimii ohjaajana. (Eskola & Suoranta 2005, 85.) Haastatteluiden pitää olla vapaaehtoisia haastateltavalle (Eskola ym. 2005, 92). Haastatteluista saadun aineiston tulos on välittömästi kiinni siitä, saako haastateltava luotua luottamuksen haastateltavan

kanssa (Eskola ym. 2005, 93). Haastatteluiden kautta on mahdollista saada monitahoisempaa, laajempaa ja syvempää tietoa tutkitusta aiheesta.

Tässä opinnäytetyössä tutkimusmenetelmänä toimii teemahaastattelu. Teemahaastatteluissa käsitellään tiettyyn aiheeseen liittyviä teemoja ilman tarkkoja kysymysmuotoja tai järjestystä (Eskola ym. 2005, 86). Samojen teema-alueiden käyttäminen jokaisen haastateltavan kanssa mahdollistaa sen, että haastatteluissa puhutaan samanlaisista asioista, mutta kysymysten ei kuitenkaan tarvitse olla jokaisen haastateltavan kohdella täysin samoja. Teemahaastatteluissa haastattelun muoto pidetään avoimena. Haastatteluissa käytetyt teemat luovat raamit, jolloin tutkijan on helpompi lähteä järjestämään ja analysoimaan haastatteluiden kautta kerättyä aineistoa. (Eskola ym. 2005, 87.) Teemahaastattelu valikoitui kyseisen opinnäytetyön aineistonkeruumenetelmäksi, sillä teemahaastattelu tarjoaa hyvän alustan haastateltavalle kertoa laajemmin omia yksilöllisiä näkökulmiaan ja tulkintojaan tutkittavasta aiheesta. Teemahaastattelu myös mahdollistaa tutkijalle aineiston, jossa on selkeät tutkimusongelmalle olennaisia aihepiirejä käsittelevät raamit, ja jota on helppo lähteä jäsentämään analysointitilanteessa.

Teemahaastatteluja varten haettiin tutkimuslupaa ammattikorkeakouluista, joissa haastateltavat kyseisenä aikana työskentelivät. Tutkimusluvan hakemisen yhteydessä tehtiin tieteelliseen tutkimukseen tarvittava tietosuojailmoitus ja tutkimussuunnitelma. Haastateltavia etsittiin sosiaalisen median kanavien kautta ja laittamalla media-alan opettajille henkilökohtaisesti sähköpostiviestiä. Tutkimukseen haastateltiin kolmea eri media-alan opettajaa ammattikorkeakouluista Suomesta. Haastateltavat ovat tutkimuksessa anonyymejä ja heistä käytetään opinnäytetyössä koodeja MO1, MO2 ja MO3.

Haastattelut toteutettiin vuoden 2022 keväällä etänä Zoom-sovelluksen kautta. Haastattelutilanteet nauhoitettiin. Jokainen haastattelu kesti noin tunnin verran. Haastatteluissa käytettiin samaa haastattelurunkoa, joka jakautui viiteen erilaiseen teemaan (liite 1). Haastatteluiden teemoina olivat haastateltavan tausta, aika valmistumisen/opintojen jälkeen, tekijät/ominaisuudet, jotka tulevat korostumaan media-alan opettajien osaamisessa tulevaisuudessa, oman osaamisen kehittäminen media-alan opettajana ja opettajuuden tulevaisuuden

näkymät AMK:ssa. Haastattelut litteroitiin sanatarkasti. Kerättyä aineistoa käsitteli vain opinnäytetyön tutkija ja aineistoa säilytettiin tutkijan ulkoisella kovalevyllä. Aineisto hävitettiin heti opinnäytetyön julkaisemisen jälkeen.

Haastatteluista saadun aineiston analysointimenetelmänä käytettiin teemoittelua. Teemoittelu on yksi tapa analysoida laadullisen tutkimuksen avulla saatua aineistoa (Hirsijärvi ym. 2008, 209). Teemoittelun kautta pyritään hahmottamaan tutkimusongelmalle olennaisia keskeisiä sekä toistuvia aihepiirejä tai teemoja. Näin ollen on helpompi vertailla kyseisten teemojen esiintymistä ja muodostumista koko aineistossa. (Eskola ym. 2005, 174.) Teemoittelu valikoitui kyseisen tutkimuksen analysointimenetelmäksi, sillä teemahaastatteluihin luodut teemat tarjosivat jo itsessään hyvän pohjan analysoinnin tekemiselle. Aineiston ryhmittelyn jälkeen tarkasteltiin saatuja tietoja vielä yksityiskohtaisemmin.

6 HAASTATTELUIDEN TULOKSET

Tässä luvussa pureudutaan teemahaastatteluiden tuloksiin. Luvussa kerrotaan, millaisia erilaisia koulutustaustoja ja työkokemuksia haastateltavilla oli. Näiden asioiden lisäksi luvussa tarkastellaan, millaiset media-alan opettajien osaamistarpeet nousevat erityisesti keskiöön tulevaisuudessa ja miltä opettajuus ammattikorkeakoulussa näyttää tulevaisuudessa haastateltavien kuvailemana. Haastateltavien vastauksia tulevaisuuden opettajuudesta AMK:ssa käsitellään OVET-hankkeessa luotujen opettajan osaamisen mallin pääulottuvuuksien kautta samoin kuten luvussa 4.

6.1 Haastateltavien taustat

6.1.1 Koulutustausta

MO1 oli aloittanut opintonsa 1980-luvulla. Hän oli käynyt media-alan audiovisuaaliseen puoleen ja viestintään liittyviä opintoja niin ammattiopistossa kuin yliopistossakin. MO1 oli suorittanut opintoja teatteritaiteen lisensiaatiksi sekä taiteen tohtoriksi asti. Hän oli myös käynyt opettajan pedagogisia opintoja yliopistossa ja täydentänyt osaamistaan ammattikorkeakoulussa ammatillisessa opettajankoulutuksessa. MO1 oli yhden vuoden virkavapaalla kirjoittaessaan väitöskirjaa. Muuten hän oli suorittanut opintojaan työn ohella aina vuodesta 1980.

Haastateltavista MO2 kertoi käyneensä kansanopistossa opintoja visuaaliseen viestintään liittyen. Kansanopistossa suoritettujen opintojen aikana MO2 innostui enemmän media-alan audiovisuaalisesta puolesta. MO2 pääsi opiskelemaan ammattikorkeakouluun media-alaan liittyvään tutkinto-ohjelmaan. Hän suoritti opintojaan AMK:ssa vuosina 1999–2003. MO2 kävi valmistuttuaan ammattikorkeakoulusta yrittäjyyteen liittyvän kurssin. Näiden opintojen jälkeen MO2 oli opiskellut ammatillisen opettajan pedagogisen pätevyyden ammatillisessa opettajankoulutuksessa AMK:ssa. MO2 suoritti myös YAMK-tutkinnon. MO2 teki pedagogisia opintoja ja YAMK-tutkintoa limittäin. MO2 kertoi, että hänellä kesti kauan suorittaa kummatkin näistä opinnoista. MO2:n mukaan tilanteeseen vaikutti se, että hän opiskeli töiden ohella.

Mulla opinnot kestivät aika kauan, että sitä opekoulutustakin mä kävin varmaan joku kolme neljä vuotta silleen on-off-meiningillä ja YAMK:n kanssa vähän sama homma. Toi työn ohessa opiskelu vaan on niin kun aika tiukkaa. (MO2 2022.)

Haastateltavista MO3 oli suorittanut yliopistossa viestintään liittyvässä tutkinto-ohjelmassa kandidaatin tutkinnon ja maisteritutkinnon. MO3 aloitti opinnot yliopistossa vuonna 1992 ja suoritti opintojaan useampaan otteeseen töiden ohella 20 vuoden sisällä. Hän sai suoritettua kandidaatin tutkinnon vuonna 2010 ja maisteritutkinnon vuonna 2016. MO3 oli opiskellut myös valokuvataiteilijaksi ammattikorkeakoulussa sekä kansainvälistä kulttuurialan projektin johtamista. MO3 oli käynyt myös ammatillisen opettajan pedagogiset opinnot ollessaan jo samaan aikaan töissä opettajana AMK:ssa.

6.1.2 Työkokemus

MO1:llä oli työkokemusta media-alan parissa Yleisradiolla eli Ylellä 13 vuoden ajalta. Sen jälkeen MO1 siirtyi tekemään opettajan töitä ammattikorkeakouluun. Opettajan tehtävien parissa haastateltava on toiminut jo 27 vuoden ajan. MO1 oli kuitenkin opettanut ensimmäisen kerran media-alaan liittyviä asioita yliopistossa jo 1980-luvulla. MO1 ei ollut toiminut pelkästään opettajan ammatissa ammattikorkeakoulussa, vaan hän oli ollut suurimman osan ajasta hallinnollisissa tehtävissä. MO1 oli toiminut media-alan tutkinto-ohjelman koulutuspäällikkönä ja koulutusjohtajana. Hän kertoi ajautuneensa koulutuspäällikön työhön, mutta hakeutuneen koulutusjohtajan rooliin. Hallinnollisten tehtävien tullessa eteen perinteiset opettajantyöt vähenivät. MO1:n mukaan opettaminen on kuitenkin aina pysynyt erilaisten muiden työtehtävien rinnalla. MO1 on toiminut opettajana samoilla media-alan koulutusohjelman kursseilla yli 20 vuoden ajan.

AMK:sta valmistumisen jälkeen MO2 teki vuoden verran keikkatöitä media-alalla ja kertoi perustaneensa mediakasvatukseen sekä audiovisuaalisiin tuotantoihin keskittyvän yrityksen opiskelijakaverinsa kanssa. Palo täysipäiväiseen yrittäjyyteen ei kuitenkaan syttynyt. MO2 kertoi yrittäjyyden olleen välivaihe. MO2 ei pitänyt siitä, että yrittäjänä pitäisi olla niin laaja moniosaaja. Hän halusi

keskittyä tiettyyn asiantuntijuuteen ja rajata tekemistään. MO2:n mukaan kyseiseen aikaan audiovisuaalisella alalla tuotantoja oli vähemmän verrattuna tähän päivään, joten yrittäjyys vaati paljon omistautumista ja työtä. MO2:lla on tänä päivänä oma yritys, jonka kautta hän kertoi tekevänsä aika ajoin keikkatöitä opettajan työn ohella. Ennen täysipäiväiseksi AMK-opettajaksi ryhtymistä, MO2 teki yrittäjyyden lomassa keikkatöitä opettajana ammattikorkeakoulussa. Hän opetti myös hetken aikaa toisella asteella.

Vuonna 2008 MO2 aloitti opetustyöt ammattikorkeakoulussa täysipäiväisesti. MO2 oli jo omina opiskeluaikoinaan opettanut joitakin media-alaan ja omaan suuntautumisensa liittyviä lyhytkursseja. MO2 oli AMK:sta valmistumisen jälkeen pohtinut erilaisia vaihtoehtoja media-alan parissa ja päätenyt lopulta valitsemaan opettajan työn täysipäiväisesti. MO2 kertoi, ettei ollut siinä vaiheessa ehtinyt tehdä niin pitkään töitä alalla, että olisi saanut luotua laajoja verkostoja media-alan kentälle. Hänellä ei myöskään ollut niin suurta paloa lähteä työskentelemään media-alalla kuin mitä hänellä oli opetustyötä kohtaan. MO2 oli kuitenkin iloinen siitä, että hän saa tehdä välillä keikkatyötä media-alalla oman asiantuntijuutensa parissa. MO2 on tehnyt aikaisemmin 5–10 alan keikkaa vuodessa, mutta nykyisin luku on pienentynyt noin yhteen taiteelliseen työhön vuodessa.

MO3 kertoo liikkuneensa taiteen, kulttuurin ja median parissa työurallaan. MO3 ei ollut näin ollen keskittynyt pelkästään media-alaan tai opettamiseen vaan hän oli tehnyt myös paljon kulttuuriin ja taiteeseen liittyvää työtä. MO3:lla oli työkokemusta ennen opettajaksi hakeutumista toimittajana yhden vuoden verran, mediatoimistossa visuaalisena suunnittelijana seitsemän vuoden ajan ja läänintaitelijana seitsemän vuoden verran. MO3 teki läänintaitelijan työssä paljon yhteistyötä ammattikorkeakoulun kanssa. MO3:n mielestä AMK:ssa tehtiin mielenkiintoisia ja monipuolisia kehittämistöitä ja opetustöitä, jotka herättivät MO3:n kiinnostuksen ammattikorkeakoulussa työskentelyä kohtaan. MO3 mainitsi, että hänen mielestään AMK:ssa kiinnostavimmalta tuntui toimintaympäristö eikä niinkään opettaminen. MO3 kertoikin haastattelussaan, että ei ole halunnut olla pelkästään opettaja.

MO3 on ollut töissä ammattikorkeakoulussa 10 vuoden ajan. MO3 kokee, että monipuolisesta taustasta niin koulutuksen kuin työkokemuksenkin suhteen on

ollut hyötyä opettajan työssä AMK:ssa. MO3 kertoi, että ammattikorkeakoulussa on hyvin monenlaisia opiskelijoita, joilla on erilaisia urasuunnitelmia ja mielenkiinnonkohteita. MO3 kokee, että hän on pystynyt monipuolisen taustansa ansiosta auttamaan opiskelijoita paremmin, kun hänellä on osaamista ja kokemusta erilaisilta osa-alueilta.

Silloin, kun pystyy tavallaan löytämään ja vahvistamaan niitä osa-alueita, mitkä tämä opiskelija kokee kaikista tärkeimpinä ja kiinnostavimpina niin silloin tietty monipuolisuus siinä omassa taustassa on musta ihan ehdoton etu (MO3 2022).

6.1.3 Nykyinen työnkuva ammattikorkeakoulussa

MO1 kertoi, että hänen työnkuvansa AMK:ssa on tällä hetkellä laaja ja monipuolinen. MO1 toimii yliopettajana ja hänen työtehtäviinsä kuuluu ohjata media-alaan liittyvien ylempien ammattikorkeakoulututkintojen tutkintolinjoja. Kyseisissä tutkintolinjoissa hän ohjaa erityisesti tutkimuksellista kirjoittamista ja tutkimusmenetelmiä. MO1 on tekemisissä myös ammattikorkeakoulun medianomilinjan opinnäytetyöprojektien parissa. Opinnäyteprojekteissa hän on erityisesti mukana yritysten ja toisten oppilaitosten kanssa tehtävissä yhteistyöprojekteissa. Näiden työtehtävien lisäksi MO1 on mukana tutkimus- ja kehittämishankkeissa, jotka liittyvät hänen asiantuntijuuteensa media-alalla. MO1 opettaa edelleen myös muutamaa media-alan koulutusohjelman kurssia. Lisäksi MO1:n työnkuvaan liittyy muita tehtäviä kuten maksullista palvelutoimintaa. Hänen resurssinsa jakautuvat siis moniin erilaisiin osiin, joista opettaminen on vain yksi lohko. Laajaan työnkuvaan vaikuttaa se, että MO1 on ollut pitkään töissä erilaisissa tehtävissä kyseisessä ammattikorkeakoulussa. MO1 on tyytyväinen tilanteeseen, jossa hän on tällä hetkellä työurallaan. MO1 kokee työnsä mielenkiintoisena ja pitää siitä, että hän saa olla monenlaisissa projekteissa ja tehtävissä mukana.

MO2 toimii tällä hetkellä lehtorina media-alan koulutusohjelmassa ammattikorkeakoulussa. MO2:n mainitsi, että tänä päivänä opettajan työ on muutakin kuin perinteistä opettamista. Opettajan työhön kuuluu muun muassa opetussuunnitelmatyötä ja työelämän tarpeiden seuraamista. MO2 kertoi, että

opettajuuteen AMK:ssa liittyy myös hanketyötä. Hän itse haluaisi keskittyä enemmän opetustyöhön.

Sitten tähän liittyy niin paljon myös muuta byrokratiaa hanketyötä ja kaikkea sellaista... mä haluaisin erityisesti nimenomaan keskittyä siihen nuorten kanssa työskentelyyn, kasvatukseen, koutsaamiseen ja sellaiseen, että niistä nuorista tulee niin kun itsevarmoja ja taitavia ammattilaisia. Kyllä edelleen niin kun olen sitä mieltä, että opettaminen on itselle se kaikista tärkein juttu ja tykkään tästä kyllä erittäin paljon. (MO2 2022.)

MO2:n mukaan nopeasti muuttuvat opetussuunnitelmat ovat myös osaltaan vieneet energiaa. Esimerkiksi opettajat ovat joutuneet pitämään yhtä samaa kurssia kahtena erilaisena versiona eri opetussuunnitelmien mukaisesti. Näiden asioiden lisäksi MO2:n työnkuvaan kuuluu kalustollista vastuuta. Kalustolliseen vastuuseen liittyy muun muassa laitteiden huoltotehtäviä ja laitteiston ajan tasalla pitämistä. Kalustollinen vastuu vie osan MO2:n työajasta, jolloin esimerkiksi hanketyöhön osallistuminen on jäänyt hänen kohdallaan vähemmälle. MO2 kertoi myös, että hänen esihenkilönsä tukevat ammatillisia opettajia lähtemään välillä ammattikentälle tekemään omia projekteja. MO2 sanoi olevansa tästä tyytyväinen.

MO3 toimii tällä hetkellä tutkimusryhmän vetäjänä ja lehtorina ammattikorkeakoulussa. MO3 opettaa online-tutkinnossa opiskelevia opiskelijoita, jotka opiskelevat mediatuottajiksi. Hän opettaa heille projekteihin liittyviä oppiaineita. MO3 ohjaa myös kaikkien media-alan opiskelijoiden projekteja. MO3 kertoi, että hänen työnkuvaansa ohjauksissa ei kuulu sisällölliset asiat vaan se, miten projektityöskentely viedään eteenpäin. MO3 ohjaa myös harjoitteluita ja toimii tutoropettajana. MO3 kertoi opettavansa projekteihin liittyviä opintojaksoja myös liiketalouden koulutusohjelmassa.

MO3:n työ AMK:ssa keskittyy projekteihin ja hankkeisiin. MO3 työskentelee erityisesti kansainvälisten projektien parissa. MO3 pyrkii työssään mahdollistamaan sen, että opiskelijat pääsisivät mukaan erilaisiin projekteihin ja saavuttaisivat tätä kautta sellaisia kokemuksia, joita he eivät muuten

mahdollisesti saisi. MO3:n mukaan hankkeiden kautta hän saa vaihtelua työhönsä ja pääsee tutustumaan erilaisiin ihmisiin.

Joskus jopa ajattelen, että mä voisin tehdä pelkästään niitä projekteja, mutta toisaalta kun tekee juuri korkeakoulussa projekteja, niin se on kuitenkin aika hyvä olla myös siellä opiskelijoiden arjessakin mukana (MO3 2022).

Lisäksi MO3 kertoi olevansa mukana kehittämässä koulutusta AMK:ssa. MO3 mainitsi innovaatiopedagogiikan, jossa pyritään korostamaan hyviksi havaittuja pedagogisia toimintatapoja, jotka olisivat mahdollisimman työelämälähtöisiä. Kyseisissä toimintavoissa pyritään siihen, että opetustavat ammattikorkeakoulussa olisivat ajan tasalla alasta riippumatta. Innovaatiopedagogiikassa korostuu esimerkiksi ryhmätyötaitot, vastuunottaminen ja aloitteellisuus. MO3 kertoi pitäneensä kyseiseen aiheeseen liittyviä koulutuksia myös vientituotteena ulkomaille.

Se pedagoginen osaaminen paperilla mulla on aika suppean näköinen, mutta sitten toki tässä työn myötä, kun on ollut kehittämässä sitä koulutusta niin samalla se pedagoginen osaaminen on kasvanut (MO3 2022).

6.2 Opettajien osaamistarpeet ja opettajuuden näkymät ammattikorkeakoulussa tulevaisuudessa

Kyseisessä alaluvussa käsitellään haastatteluiden kautta kerättyä aineistoa siitä, minkälaiset media-alan opettajien osaamistarpeet nousevat erityisesti keskiöön tulevaisuudessa. Alaluvussa tuodaan myös esille haastateltavien näkökulmia siitä, miltä opettajuus ammattikorkeakoulussa näyttää tulevaisuudessa. Tulevaisuuden opettajuutta käsitellään OVET-hankkeen opettajan osaamisen mallin pääulottuvuuksien kautta.

6.2.1 Opetuksen ja oppimisen tietoperusta

Haastatteluista saadun aineiston pohjalta kävi ilmi, että opettajilta vaaditaan työssään AMK:ssa monenlaisia erilaisia taitoja. MO1 ja MO2 nostivat haastatteluissaan esille substanssiosaamisen merkityksen ammattikorkeakoulussa.

Opettajalta vaaditaan niin kauhean monenlaisia taitoja, että toisaalta vaaditaan sitä substanssiosaamista, mikä on tietysti siellä ytimenä varsinkin ammattialojen opettajilla (MO1 2022).

MO2:n mukaan opettajan on pysyttävä ajan hermoilla omaan substanssihallintaan liittyen. MO3 mainitsi haastattelussaan myös siitä, että varsinkin sellaisten media-alan opettajien, jotka vastaavat sisällöllisten tietojen opettamisesta, pitäisi erityisesti pysyä perillä median muutoksista ja ylläpitää omaa substanssiosaamistaan. MO1 totesi substanssiin liittyen myös sen, että tulevaisuudessa opettajan pitää pysyä oman substanssialueensa kehittämisessä mukana.

AMK:ssa opettava henkilö tarvitsee myös pedagogisia taitoja substanssiosaamisen lisäksi. Alan asiantuntijuus ei riitä siihen, että henkilö voisi toteuttaa laadukasta opetusta. MO1:n mielestä tärkein asia tulevaisuuden opettajuudessa AMK:ssa olisi juuri opettajan pedagoginen osaaminen eli se, miten henkilö osaa opettaa. Varhaisessa vaiheessa käydyt pedagogiset opinnot auttavat ja tukevat opettajaa niin opetuksen järjestämisessä, opetustilanteessa kuin omassa jaksamisessa.

Semmoiset pedagogiset taidot, että osaa siirtää sitä oppimista ja opetusta ja hyödyntää näitä erilaisia niin kun digitaalisiakin oppimisympäristöjä niin ne on ehkä ne kaikista tärkeimmät taidot (MO1 2022).

MO1:n mielestä opettajana tärkeintä ei ole osata kaikkia alaan liittyviä tietoja ja taitoja, vaan opettajan tehtävä on auttaa opiskelijoita löytämään tiedon luokse oikeassa järjestyksessä.

Kaikkea tietoa ei tarvitse sen opettajan niin kun tavallaan omaksua

vaan sen pitää auttaa se opiskelija niille tiedonlähteille oikeassa järjestyksessä, että jos opettaja tavallaan yrittää jotenkin vyöryttää sitä tietoa sillain, että hän itse aina ensin sen omaksuu ja sitten välittää eteenpäin niin semmoinen opettaja kyllä väsy (MO1 2022).

Tiedon määrä nykymaailmassa on niin valtava, ettei voi olettaa opettajan tietävän ja osaavan kaikkea. Substanssista sekä pedagogisesta osaamisesta puhuttaessa MO2 korosti, että opettajan olisi tärkeää olla muutakin kuin media-alan opettaja. Opettajat ammattikorkeakoulussa erityisesti kulttuurialoilla ovat henkilöitä, jotka haluavat toteuttaa muutenkin itseään ja omaa kiinnostustaan asiantuntijuuden äärellä.

Mun mielestä se on äärimmäisen tärkeää, että opettaja ei ole vain opettaja ja vain siellä koulussa vaan et se on myös henkilö, joka tekee sitä omaa kiinnostustaan ja päivittää sitä omaa osaamistaan (MO2 2022).

Aineistossa puhuttiin myös opettajan roolin ja työtehtävien muutoksesta. Opettaja ei toimi AMK:ssa pelkästään perinteisenä opettajana vaan opettajahenkilöstön täytyy osallistua tulevaisuudessakin enemmän myös muihin tehtäviin ja projekteihin kuten kehitys- ja tutkimushankkeisiin. MO2:n mielestä opettajien voimavarat pitäisi keskittää laadukkaan opetuksen takaamiseen ja työelämävastaavuuteen eikä liikaa ylimääräisiin opetuksesta poikkeaviin tehtäviin. Haastateltavista MO2 totesi, että mikäli jokainen opettajista AMK:ssa tulee tulevaisuudessa tekemään erilaisia tehtäviä ja projekteja opetuksen lisäksi, mikään osa-alue ei tule hoidettua kunnolla.

Jos opettajia niin kun revitään vähän joka puolelle hoitamaan vähän kaikkea niin musta tuntuu, ettei sitten niin kun mikään osa-alue tule hoidettua hirveen hyvin (MO2 2022).

MO2 toivoisikin, että opettajien substanssia arvostettaisiin ja ammatillisille opettajille annettaisiin halutessaan aikaa keskittyä oman substanssin ylläpitämiseen ja laadukkaan opetuksen toteuttamiseen. MO2:n mainitsemat asiat opettajan roolin muutoksesta poikkeavat osittain haastateltavan MO1

kertomasta. MO1:n mielestä esimerkiksi juuri hanketyö on hyväksi tulevaisuuden opettajan asiantuntijuudelle ja kehittymiselle.

Sellaiselle opettajalle, joka haluaa itseään kehittää niin ne (tutkimus- ja kehityshankkeet) ovat mun mielestä kauhean hienoja tavoitteita ja ne niin kun motivoi tavallaan löytämään myös sen semmoisen asiantuntijuuden (MO1 2022).

MO3 toi haastattelussaan esille ammattikorkeakoulujen rahoitusmallin tuomat haasteet, jotka osaltaan myös kannustavat siihen, että joitain asioita tehdään paljon, mutta ei välttämättä hyvin.

Esimerkiksi ammattikorkeakoulut saavat tiettyjä pisteitä siitä, että kirjoitetaan paljon artikkeleita eikä siitä, että kirjoitetaan hyviä artikkeleita. Se kannustaa siihen, että tuutataan nopeasti paljon jotain maailmalle, joka ei ole kauhean kummoista. (MO3 2022.)

MO3:n mukaan AMK:n rahoitusmallia pitäisi tulevaisuudessa kehittää niin, että se mittaisi enemmän laatua eikä määrää. MO3 mainitsi, että nykyinen rahoitusmalli asettaa ammattikorkeakoulut myös kilpailemaan keskenään. MO3:n mukaan rahoitukselliset paineet lisäävät opettajan työn vaativuutta tulevaisuudessa. Rahoitusmallin tila on MO3:n mukaan osaltaan tekijänä opettajien väsymiseen.

Tavallaan vertaus, että pitää juosta pysyäkseen paikallaan pätee tuohon rahoitusmalliin. Loppujen lopuksi se on se, mikä saa ihmiset väsymään koska kaikkien pitäisi tehdä koko ajan enemmän, jotta saisi edes sen saman mitä aikaisemmin. (MO3 2022.)

Aineistossa nousi vahvasti esille myös erilaiset opiskelijat ja heidän vaikutuksensa opettajien työhön. MO1 mainitsi, että opiskelijoita tulee olemaan eri ikäluokista ja lähtökohdista. MO1:n mukaan haastetta opettajien työhön tulee luomaan tulevaisuudessa se, miten opettaja kykenee opettamaan erilaisia opiskelijoita samassa ryhmässä niin, että oppitunnin jälkeen kaikki olisivat samalla viivalla osaamisen suhteen. MO1:n mukaan opettajan pitää

tulevaisuudessa osata paljon enemmän eriyttää opetusta ja auttaa laajemmin erilaisia opiskelijoita. MO2 mainitsi myös haastattelussaan, että opiskelijaryhmissä on yhä enemmän tuen tarpeessa olevia opiskelijoita. MO2 painotti, että opettajan on opittava tunnistamaan opiskelijoiden osaamisen taso ja se, millä tavalla hän opettajana lähtee viemään tietoa eteenpäin erilaisille opiskelijoille. MO1 ja MO2 mainitsivat haastatteluissaan, että opettajan olisi merkityksellistä löytää oikeat opetustavat ja -muodot, jotka palvelevat laajempaa joukkoa opiskelijoista. Tällöin juuri opettajan pedagoginen osaaminen ja hallitseminen tulee korostumaan.

Se on varmaa, että jos tällaisia keskittymiseen liittyviä ja oppimiseen liittyviä haasteita on entistä enemmän koko ajan niin silloin se pedagogiikan hallitseminen ja osaaminen tulee korostumaan. Opettajan pitäisi jotenkin vähän tarkkasilmäisemmin pystyä löytämään sellaiset opiskelijat siitä isosta ryhmästä, joilla on esimerkiksi jotain haasteita oppimisen suhteen. Jos opettaja on pedagogisesti taitava, hän pystyy sovittamaan sitä opetustapaa tai -muotoa enemmän sellaiseksi, että se palvelee laajempaa heterogeenisempää kuulijaryhmää opiskelijoissa. (MO2 2022.)

Myös MO3 puhui haastattelussaan siitä, että opiskelijoilla tuntuu olevan yhä haastavampia ongelmia esimerkiksi mielenterveydellisten asioiden suhteen, jotka eivät välttämättä tule koronapandemian laantuessa helpottamaan. Opiskelijoiden pahoinvointi tulee näin ollen väistämättä vaikuttamaan myös tulevaisuuden opettajuuteen AMK:ssa. Opettajilla ei mahdollisesti löydy resursseja tukea opiskelijoita tarvittavalla tavalla ja tämä osaltaan lisää opettajan työn vaativuutta.

Tietty teflonpintaisuus voi olla, mitä opettajilta tullaan vaatimaan, että ei ikään kuin masennu tai ota itseensä myöskään liikaa negatiivista palautetta tai sitä että ympärillä on opiskelijoita, jotka voi huonosti (MO3 2022).

Aineistossa haastateltavat mainitsivat myös, että tulevaisuudessa opettajien on pysyttävä ajan tasalla teknisten taitojen suhteen. MO2 puhui haastattelussaan

teknologian nopeasta kehittämisestä erilaisiin suuntiin, jonka myötä media-alan opettajien pitäisi pystyä hallitsemaan erilaisia uudistuneita ja päivitettyjä laitteistoja myös jatkossa. Media-alalla erilaiset ohjelmistot ja laitteet ovat arkipäivää. Myös digitalisoituminen ja uudet oppimisympäristöt mainittiin sekä MO1:n että MO2:n haastatteluissa. Digiosaaminen ja teknologian merkitys on kasvanut viimeisen kahden vuoden aikana koronapandemian myötä. Koronapandemian vaikutukset opetukseen ja opettajuuteen liittyen tulivat jokaisessa haastattelussa väistämättä esille. Viimeisten vuosina on siirrytty pääosin etäopetukseen, ja se on vaikuttanut suuresti opetukseen ammattikorkeakouluissa ympäri Suomen. MO1 ja MO2 sanoivat, että etäopiskelu tulee jatkumaan koronapandemian laantumisen jälkeenkin, jolloin myös teknisten taitojen hallitseminen osaltaan korostuu tulevaisuudessa.

Digitalisaation mukanaan tuoma niin kun tekniikka pitäisi jollain lailla olla opettajilla hallussa et ne pystyy jatkossakin tekemään tätä etäopettamista. Se on selkeä juttu et tää ei tule lähtemään pois koronan myötä vaan kyllä tämä jää. (MO2 2022.)

MO1 puhui haastattelussaan verkko-opintojen muutoksesta. Digitalisoitumisen kasvu ja etäopiskelun lisääntyminen ovat saaneet aikaan sen, että verkossa toteutettaviin opintoihin on tullut uudenlaisia tapoja sekä malleja. MO1 mainitsi, että nykyisin verkossa pystytään opiskelemaan kokonaisia kursseja erilaisten verkkopohjaisen oppimisympäristöjen kautta.

Tavallansa tämä etäopetus tähän on mun mielestä tullut paljon uusia niin kun sävyjä ja erilaisia tapoja hyödyntää tätä verkkoa tämän koronan aikana. Kyllä mä sanoisin, että tämä on ollu todella iso ja merkittävä juttu. (MO1 2022.)

Vaikka etäopetus ja verkossa suoritettavat kurssit ovatkin yleistyneet ja kasvua tulee varmasti tapahtumaan jatkossakin, MO1 korosti, että opettaminen on kuitenkin aina vuorovaikutusta, joka ei ole samanlaista etäopiskelussa, mitä se olisi kontaktiopetuksessa.

Kyllä opettaminen on vuorovaikutusta. Se on aina vuorovaikutusta ja etäopetuksessa se vuorovaikutus yhdellä sortilla tavallaan helpottuu, mutta se ei kyllä toimi sillain, että jos on oikein vaikeita asioita, jotka pitää yhdessä pureskella, reflektoida, pohtia ja keskustella niin sellaiseen keskusteluun tämä on kyllä tosi huono koska tässä ei näe niitä niin sanottuja mikroilmeitä eikä sitä semmoista kiinnostusta, minkä luokkahuoneympäristössä näkee kyllä. Jokainen opettaja oppii todella nopeasti esimerkiksi, milloin on tauon aika ja milloin jotkut asiat täytyy ottaa vielä uudelleen esille. Ne ovat tosi tärkeitä asioita. Ihmiset ovat todella hyviä vaistoamaan tunteita, ja ne jäävät verkko-opetuksessa kyllä sivuun. (MO1 2022.)

Media-alan koulutuksessa on paljon käytännönläheistä opetusta, jolloin kontaktiopetusta erityisesti tarvitaan. Sekä MO1 että MO2 mainitsivat, että tulevaisuudessa tullaan pohtimaan media-alan koulutuksen kohdalla sitä, mitkä kurssit voidaan suorittaa jatkossa etänä ja mitkä on oltava kontaktiopetuksena.

Meidänkin alalla terävöitetään sitä, että jaetaan tarkemmin esimerkiksi opiskelijaryhmien koon tai opetettavan aiheen mukaan paremminkin se että, mikä voidaan pitää etänä ja mikä ei. Plus nyt kun meillä on etäopettamisesta paljon kokemusta niin me osataan sovittaa monia asioita, joita aiemmin ei olisi ikinä kuviteltu sopivan etäopetusmuotoon. (MO2 2022.)

MO3 mainitsi haastattelussaan, että koronapandemian aikana yleistynyt hybridiopetus tulee myös olemaan osa opettajien tulevaisuutta AMK:ssa. Hybridiopetus on opetustilanne, jossa opiskelijoista osa osallistuu opetukseen läsnä ja osa etänä (Hybridiopetus 2021). MO3 mainitsi, että joillekin opiskelijoille hybridimalli voi olla sopiva tapa opiskella, jos opiskelija käy esimerkiksi opintojen ohella töissä. MO3 sanoi, että hybridimallin toteuttaminen voi kuitenkin kuormittaa opettajia.

Hybridissä sä opettajana joudut huomioimaan niin sanotusti kaksi yleisöä, lukemaan chattiä, hallitsemaan nykyään aika monimutkaisinkin laitteiston ja esitysmateriaalit. Se hybridi ei ole

*välttämättä mahdollista, jos opettaja ei saa siihen mitään apuja.
(MO3 2022.)*

MO2 mainitsi haastattelussaan, että monille opettajille on voinut olla vaikeaa sopeutua koronapandemian äkillisesti tuomiin etäopetuskeinoihin. Etäopetus on tuonut opettajille uusia haasteita selvittää, mitkä menetelmät ja tekniikat ovat sellaisia, joilla opiskelija saadaan oppimaan etänä parhaiten.

Voi olla et se on monille muille aika vaikeata ollut, että sitten jos ajatellaan että on opettajia, joiden opetusaiheet ei millään tavallaan liity tällaiseen tekniikkaan niin se on ollut aika ahdistavaakin ehkä aika monille (MO2 2022).

MO2:n mukaan etäopetuksen myötä opettajien on täytynyt miettiä, mikä on kurssin kannalta tärkein opetettava asia ja mitä voisi karsia opetuksesta pois. MO2:n mielestä etäopetus on puhdistanut ja uudistanut opetusta sekä auttanut keskittymään tärkeimpiin opetettaviin aiheisiin.

Kun yhtäkkiä jouduttiin hyppäämään tavallaan kamerayhteyksien päähän, niin joutui tekemään sellaisen ison prosessoinnin ensinnäkin siinä, että mitkä on ne menetelmät ja tekniikat joilla mä opetan kaikista parhaiten etänä ja sitten seuraava se, että mikä on jokaisella kurssilla kaikista tärkeintä. Eli silloin joutui ruveta karsimaan selkeästi semmoiset tarpeettomat opetettavat aiheet pois ja musta tuntui että se teki hirveen hyvää...se jotenkin vähän raikasti ja uudisti meidän opettamistakin. Me oikeasti ruvettiin keskittymään hetkeksi olennaiseen. (MO2 2022.)

MO2 sanoi, että korona-ajan etäopetus on antanut hänelle paljon. MO2 on saanut uutta tietoa ja osaamista sekä inspiraatiota etäopetuksen ja -työskentelyn kautta. MO2 on myös keksinyt uusia käyttökelpoisia innovaatioita etäopetuksen aikana.

6.2.2 Kognitiiviset taidot

Muutos tulee näyttelemään suurta osaa tulevaisuuden opettajuudessa AMK:ssa. MO3:n mukaan tulevaisuuden opettajien olisi tärkeää pystyä sopeutumaan muutoksiin.

Muutokseen sopeutuminen ja tavallaan se, että media muuttuu niin opettaja ei voi olla semmoinen, joka opettaa samaa asiaa koko ajan. Voi olla jotain ytimiä, jotka pysyy samoina vaikkapa niin kun faktan ja fiktion erottaminen ja sen tyyppisiä asioita. Mutta niin monet asiat muuttuu koko ajan niin sanoisin, että se on ihan äärimmäisen tärkeää et myös se opettaja jaksaa, kestää, sietää sitä muutosta ja on myös itse semmoinen avoin ja ehkä innokaskin sille muutokselle. (MO3 2022.)

MO2 mainitsi, että tulevaisuudessa media-alan opettajien pitää erityisesti pysyä ajan tasalla siitä, mitä muutoksia media-alan työelämässä kulloinkin tapahtuu. Hänen mielestään muutokseen vastaaminen media-alan koulutuksessa on tulevaisuudessa tärkeä tavoite. MO1 ja MO2 mainitsivat, että henkilön siirtyessä media-alalta opettajan tehtäviin koulumaailmaan, hänellä ei voi säilyä täysin tuoreita tietoja media-alan vaatimuksista, käytännöistä ja työelämästä.

Se oma osaaminen sillä opettajalla, vaikka se olisi kuinka rautainen ammattilainen niin osa niistä opettajan tiedoista vanhenee kauhean nopeasti eli siinä koko ajan täytyy pysyä niin kun ajan hermoilla (MO1 2022).

MO2:n mukaan työelämän ymmärtämiseen ja hallitsemiseen auttaa erityisesti aktiivinen jatkuva dialogi media-alan yritysten ja alan ammattilaisten kanssa. Tietoisuus työelämästä auttaa myös opettajaa oman substanssiosaamisen ylläpitämisessä ja kehittämisessä. MO1:n mukaan opettaja ei saisi jämähtää liikaa kiinni vanhaan.

Ammatillisella opettajalla pitää olla se käsitys siitä, mitä se työelämä on siellä kentällä kulloinkin. Sen ymmärtäminen ja hallitseminen ja sinne opetukseen tuominen on tosi tärkeä juttu. Me ei voi kouluttaa

opiskelijoita sanotaanko vanhalla kalustolla tai jotenkin ikään kuin vanhakantaisiin työtapoihin. (MO2 2022.)

Opettajan pitäisi myös pyrkiä tukemaan ja auttamaan siinä, miten opiskelija omaksuu parhaiten ajankohtaiset asiat media-alan työelämään liittyen. MO1:n mukaan tähän auttavat opintojen aikana suoritettavat työharjoittelut ja yritysysteistyöt.

MO3:n mukaan tulevaisuuden opettajuudessa voi mahdollisesti korostua yhä enemmän eettisten kysymysten ymmärtäminen. MO3 mainitsi esimerkiksi valeutisten trendin, joka on ollut esillä tällä hetkelläkin, mutta ei tule katoamaan tulevaisuudessa.

Tavallaan tuollaiset eettiset kysymykset niin voi olla, että niiden ymmärtäminen tulee tärkeämmäksi ja tavallaan se kaikki tuohon faktan ja fiktion erottamiseen ja niin kun lainsäädännölliset eettiset kysymykset niin voi olla, että se tulee vielä korostumaan (MO3 2022).

MO3 nosti esille myös ajatuksen mediakasvatuksen merkityksen kasvamisesta media-alan opettajien työssä AMK:ssa. MO3:n mukaan mediakasvatuksesta voisi tulla aihe, jota opetettaisiin jokaiselle media-alan opiskelijalle tulevaisuudessa. Tämän myötä tulevilla alan ammattilaisilla olisi ymmärrystä mediakasvatuksesta ja sen tärkeydestä.

Tutkimus- ja kehityshankkeet ovat haastateltavien mukaan osa opettajien arkea ammattikorkeakouluissa jatkossakin. MO1 mainitsi, että tutkimus- ja kehityshankkeet ovat erityisesti oivallisia juuri sellaisille opettajille, jotka haluavat kehittää säännöllisesti omaa osaamistaan. MO1:n mukaan hankkeet luovat opettajalle tavoitteita, lisäävät motivaatiota ja auttavat löytämään oman asiantuntijuuden.

6.2.3 Sosiaaliset taidot

Yhteistyön ja monialaisuuden merkitys tulevaisuudessa nousi esille haastatteluiden kautta kerätyssä aineistossa. MO3 mainitsi, että opettajat tulevat

tekemään työssään entistä enemmän yhteistyötä eri alojen, yritysten ja toisten korkeakoulujen kanssa. Opettajat AMK:ssa tulevat opettamaan myös eri alojen koulutuksissa. Lisäksi MO3 mainitsi haastattelussaan yhteisopetuksen, jonka hän uskoo lisääntyvän entisestään ammattikorkeakoulujen opetuksessa.

Tulevaisuudessa ei välttämättä riitä, että sä osaat opettaa tosi hyvin tietyllä alalla, vaan täytyy olla jotenkin yhteistyössä johonkin toisiin, jotka tekevät jotain muuta. Kun maailma monimutkaistuu ja koko ajan tehdään enemmän ja enemmän erilaisten elementtien kanssa yhteistyötä niin mä luulen et se tulee entistä enemmän osaksi opettajien arkea myös. (MO3 2022.)

Aineistossa mainittiin, että kansainvälisyyden merkitys tulee kasvamaan tulevaisuudessa. MO1:n ja MO2:n mielestä kansainvälistyminen on keskeisessä asemassa tulevaisuudessa. MO2:n mukaan kansainvälisyyteen AMK:ssa pitäisi panostaa entistä enemmän. MO1 mainitsi, että jokaisella ammattikorkeakoulussa opettavalla henkilöllä olisi hyvä olla oma kansainvälinen yhteisö ja kansainväliset kumppanuudet. MO1 sanoi, että opettajan olisi tärkeää selvittää, missä päin maailmassa tapahtuu oman osaamisalueensa tutkimusta ja miten media-alaa opetetaan ulkomailta. MO1 mainitsi, että maailmalla ollaan monessa alaan liittyvässä osaamisessa pidemmällä kuin Suomessa. Yhteistyö esimerkiksi kansainvälisten yhteistyökoulujen kanssa pitää osaamisen korkealla myös Suomessa ja tarjoaa mahdollisesti myös rahoitusta organisaatiolle.

Opettajan pitäisi löytää kansainvälinen yhteisö ja selvittää, missä maailmassa tapahtuu alan koulutusta omaa erityismielenkiinnonkohteeseen liittyen. Löytää ne kansainväliset kumppanuudet ja ehkä tällaiset partnerikoulut, joiden kanssa esimerkiksi opetussuunnitelmia ja muita voi kehittää. Mä olen aina pelännyt vähän kuplaantumista, semmoista että jotenkin rupeaa tyytymään siihen osaamiseen, minkä on jo hankkinut jossain vaiheessa. Pitäisi huomata, että maailmalla asioita tutkitaan ja ollaan monessa asiassa todella pitkällä. (MO1 2022.)

Media-alalla kansainvälinen toiminta ja yhteistyö ovat viimeisten vuosien aikana kasvaneet. MO2 sanoi, että media-alalla tuotannot ja projektit tulevat ylittämään jatkossakin maiden rajoja. Tästäkin syystä kansainvälisyys tulee osaltaan korostumaan media-alan koulutuksessa AMK:ssa sen merkityksen kasvaessa myös työelämässä. MO2:n mukaan esimerkiksi kansainväliset media-alaan liittyvät festivaalit tarjoavat oivan mahdollisuuden kartuttaa opiskelijoiden kielitaitoa ja verkostoja maailmalla. MO1:stä ja MO2:sta poiketen, MO3:n mielestä kansainvälisyys tulee olemaan esillä tulevaisuudessakin opettajuudessa AMK:ssa, muttei kuitenkaan niin paljon, kuin voisi olettaa. MO3:n mukaan kansainvälisyys ei tule koskemaan kaikkia ammattikorkeakoulussa.

6.2.4 Persoonallinen orientaatio

Aineistossa korostui opettajien motivaatio ja intohimo opettajuutta ja opetettavaa alaa kohtaan. MO1:n mielestä motivaation ja intohimon ylläpitämiseen auttaa se, että opettaja rajaa, mikä itseään kiinnostaa ja löytää tätä kautta oman huippuasiantuntijuutensa. Opettaja ei kykene omaksumaan kaikkea alaansa ja suuntautumiseensa liittyvää tietoa ja pysymään ajan tasalla jokaisesta uudistuksesta. Tästä syystä MO1:n mielestä olisi tärkeää keskittyä sellaiseen alueeseen, mihin opettajalta löytyy suuresti mielenkiintoa.

Opettajalla pitää olla tietysti oma intohimo siihen opetettavaan alueeseen ja siihen mun mielestä auttaa, että tavallansa niin kun rajaa sen, mikä on se oma kiinnostuksen alue ja sitten keskittyy siihen (MO1 2022).

MO1:n mielestä opettajan olisi tärkeää osallistua kyseiseen alueeseen liittyviin konferensseihin, seurata tieteellisiä julkaisua sekä tehdä tutkimus- ja kehityshankkeita, jotka liittyvät kyseiseen rajattuun alueeseen. MO1:n mukaan tällöin opettaja pääsee syvemmälle omassa asiantuntijuudessaan. MO1 mainitsi, että mikäli opettajan motivaatio opettajuutta ja muutoksen tekemistä kohtaan häviää, vaikuttaa se myös osaltaan opiskelijoihin.

MO1:n mielestä media-alan opettajille olisi tärkeää asettaa kehittämistavoitteita. MO1 näkee erilaisten kehitysaskelien luomisen tärkeänä tekijänä mietittäessä

opettajan motivaatiota ja jaksamista. Urasuunnittelu luo osaltaan merkitystä työlle ja lisää siihen sävyjä. Kun opettajalle on asetettu tavoitteita työuralleen, voi se myös estää jäämästä liikaa kiinni vanhaan.

Jos opettajalle ei tehdä pitkäjänteistä kehittämissuunnitelmaa niin helposti sitä ihminen vähän niin kun jää tavallaan sitten paikoilleen polkemaan (MO1 2022).

6.2.5 Ammatillinen hyvinvointi

Haastatteluissa nousi esille oman työajan ja työtehtävien rajaamisen hallitsemisen merkitys myös tulevaisuudessa. MO2 puhui haastattelussaan siitä, että opettajan työnajan hajotessa erilaisiin tehtäviin ja uusien lisävastuiden tullessa eteen, opettajan olisi tärkeää seurata omaa työajankäyttöä ja tarvittaessa rajata työskentelyään. MO2 mainitsi, että kyseisessä organisaatiossa, jossa hän työskentelee, opettajilla on jo tällä hetkellä halutessaan käytössä työnajanseurantataulukko. Myös MO3 mainitsi haastattelussaan, että opettajan tulisi osata rajata työskentelyään ja työtehtäviään, jotta opettaja jaksaa tehdä työtä.

Mun mielestä sellainen niin kun rajaaminen, että ainahan voidaan keksiä lisää ja lisää vaatimuksia, että mitä pitää tehdä ja mitä pitää huomioida ja minkälaisessa työympäristöissä toimia niin se, että jos korkeakoulu pystyisi antamaan sellaisia fokuosoinnin työkaluja et mitä voi rajata sitten pois. Esimerkiksi se, että opiskelijoitten pahoinvointi on lisääntynyt jonkin verran ja sitten missä määrin sitä opettajana tai tutoropettajana voi tukea ja missä määrin sitten voi muu opiskelijahuolto ottaa siitä kappia. (MO3 2022.)

7 YHTEENVETO

Tässä luvussa pohditaan, miten hyvin haastatteluista kerätyn aineiston tulokset täsmäävät aikaisempien tutkimusten tietoihin, joita käsiteltiin opinnäytetyön luvuissa 3 ja 4. Luvussa pureudutaan siihen, millaista koulutustaustaa ja työkokemusta media-alan opettajilta vaaditaan ja miltä tulevaisuuden ammattikorkeakouluopettajuus tulee mahdollisesti näyttämään.

Opinnäytetyön tutkimuksen myötä selvisi, että media-alan opettajuuteen ammattikorkeakouluun voi olla hyvin yksilöllisiä polkuja. Näihin polkuihin vaikuttaa esimerkiksi ajankohta, jolloin opettaja on kouluttautunut tai ollut työelämässä. Eri tutkimusaineistojen kautta selvisi, että media-alan opettajien ammattitaidon ydin koostuu tutkintokoulutuksen tuomasta substanssiosaamisesta, pedagogisista taidoista ja media-alan työelämäkokemuksesta.

Verkosta löytyneistä aineistoista selvisi, että media-alan koulutuksessa on erilaisia opettajia, tuntiopettajia, lehtoreita ja yliopettajia, joilta vaaditaan erilaisia koulutustaustoja. Yliopettajana toimivalla henkilöllä pitäisi olla suoritettuna soveltava jatkotutkinto eli lisensiaatintutkinto tai tohtorintutkinto. Lehtoreilta ja tuntiopettajilta vaaditaan ylempää korkeakoulututkintoa eli YAMK-tutkintoa tai maisterintutkintoa. Aineistoissa kuitenkin todettiin, että joissain tapauksissa henkilö voi päästä media-alan koulutukseen lehtoriksi ilman ylempää korkeakoulututkintoa ja yliopettajaksi ilman soveltavaa jatkotutkintoa. Tällöin henkilön täytyy kuitenkin olla orientoitunut huolellisesti tehtävänalanaan. Haastateltujen media-alan opettajien koulutustaustat mukailivat verkosta löytyneitä tietoja. MO1, jonka nimike on yliopettaja, oli suorittanut lisensiaatintutkinnon sekä tohtorintutkinnon. MO2 ja MO3, jotka toimivat tällä hetkellä lehtoreina olivat suorittaneet joko YAMK-tutkinnon tai maisterintutkinnon. Verkosta löytyneistä aineistoista selvisi, että ammattikorkeakouluissa opettavilla henkilöillä on tärkeää olla vankka media-alan tuntemus, joka on osaltaan saavutettu käymällä alaan liittyviä korkeakouluopintoja.

Korkeakouluopintojen kautta saavutettu substanssiosaaminen ei kuitenkaan riitä opettajana toimimiseen ammattikorkeakoulussa. AMK:ssa opettavan henkilön pitäisi olla suorittanut myös pedagogiset opinnot. Verkosta löytyneissä aineistoissa todettiin pedagogisten opintojen mahdollistavat sen, että opettaja onnistuu tuottamaan laadukasta ja tavoitteellista opetusta. Pedagogiset taidot auttavat opettajaa ohjaamaan erilaisia opiskelijoita ja kehittämään opettamaansa alaa. Pedagogiset taidot tarjoavat opettajalle tukevan ja turvallisen pohjan toimia opettajana. Jokainen haastateltavista oli suorittanut pedagogiset opinnot joko yliopistossa ja/tai AMK:ssa. MO2 ja MO3 kävivät pedagogisia opintoja opettajan töiden ohella.

Lisäksi media-alan opettajilta edellytetään myös tietty määrä työkokemusta ennen opettajaksi ryhtymistä. Aiempien tutkimusten kautta selvisi, että media-alan opettajalta vaaditaan vähintään kolmen vuoden työkokemusta tutkintoa vastaavissa tehtävissä ennen kuin hän voi hakeutua suorittamaan pedagogisia opintoja ja toimia opettajana AMK:ssa. Työelämäkokemuksen kautta henkilö kartuttaa sellaisia tietoja media-alasta, alalla työskentelystä ja yleisesti työelämästä, joita hän ei kykenisi pelkillä korkeakouluopinnoilla saavuttamaan. Haastatteluiden kautta selvisi, että MO1:llä, MO2:lla ja MO3:lla oli erilaiset taustat työelämäkokemusten suhteen. MO1 oli ollut 13 vuoden ajan Yleisradiossa töissä, kun taas MO2 oli kokeillut yrittäjyyttä ja keikkatyötä ennen opettajaksi ryhtymistä. MO3 oli työskennellyt erilaisissa tehtävissä media-alalla sekä kulttuurin ja taiteen parissa. Yhteistä oli kuitenkin se, että jokaisella haastateltavalla oli tarvittava määrä työkokemusta media-alalta ennen täysipäiväiseksi opettajaksi ryhtymistä. Haastateltavista MO1 ja MO2 olivat aloittaneet jo omina opiskeluaikoinaan opettamaan yksittäisiä lyhytkursseja.

Maailman ja tilanteiden muuttuessa nopeaan tahtiin, tulevaisuuden opettajuutta ammattikorkeakouluissa on osittain vaikea ennustaa. Uutta tietoa syntyy koko ajan lisää ja se voi myös vanhentua nopeasti. Aiemmissä tutkimuksissa ja haastatteluista kerätyssä aineistoissa voi nähdä kuitenkin useita yhtäläisyyksiä mietittäessä media-alan opettajuuden osaamistarpeita ja näkymiä tulevaisuudessa. Näin ollen tulevaisuuden opettajuudesta ammattikorkeakoulussa voi tehdä tiettyjä ennusteita.

Tutkimusaineistoissa tuli eniten mainintoja tekijöistä ja osaamistarpeista, jotka asettuvat opettajan osaamisen mallin opetuksen ja oppimisen tietoperustallottuvuuden alle. Yhtäläisyyksiä löytyi substanssin hallinnan, pedagogisten taitojen ja opettajan roolin muutoksen puolelta. Aiemmista tutkimuksista ja haastatteluista löytyi samoja ajatuksia myös erilaisten opiskelijoiden ja opiskelijaryhmien kohtaamiseen sekä digitalisaation ja teknologian kehityksen vaatimiin taitoihin.

Eri aineistoissa painotettiin substanssiosaamisen ja pedagogisen osaamisen merkitystä myös tulevaisuudessa. Substanssin hallinta ja pedagogiset taidot ovat opettajuuden ydin ammattikorkeakoulussa. Aineistoissa painotettiin, että opettajan pitäisi kehittää substanssiosaamista ja pedagogista osaamista läpi työuran, jotta opettaja pysyy ajan tasalla muutoksista. Media-alan, työelämän ja opettajuuden muuttuessa myös media-alan opettajien on pysyttävä kehityksessä ja uudistuksissa mukana.

Aiemmissä tutkimuksissa ja haastatteluissa puhuttiin opettajan roolin muutoksesta. Näkökulmat opettajan roolin muutokseen poikkesivat kuitenkin osittain toisistaan. Verkossa löytyneissä aineistoissa puhuttiin enemmän opettajan roolin siirtymisestä ohjauksen ja valmentamisen puolelle, kun taas haastatteluissa opettajan roolin muutos näkyi enemmänkin työtehtävien jakautumisena erilaisiin osa-alueisiin perinteisen opettajuuden rinnalla. Aineistojen pohjalta voi kuitenkin päätellä, että opettajien työnkuva tulee olemaan jatkossa laaja ja monipuolinen. Opettajuus AMK:ssa on perinteisen opettamisen lisäksi muun muassa opiskelijoiden yksilöllistä valmentamista ja kehitystyöhön osallistumista. Haastateltavista MO1 kertoi pitävänsä siitä, että työtehtävät opettajana AMK:ssa ovat monipuolisia ja erilaisia. MO2 taas haluaisi keskittyä enemmän laadukkaan opetuksen toteuttamiseen ja MO3 haluaisi syventyä hanketyöskentelyn pariin. Työnkuvan jakautuessa opettajille olisi tärkeää tarjota laajempi mahdollisuus vaikuttaa siihen, millaisista osista oma työ koostuu. Erityisesti haastatteluissa painotettiin sitä, että mikäli opettajien työaika jakautuu erilaisiin osa-alueisiin, ja erilaisia projekteja tehdään paljon nopealla tahdilla, mikään osa-alue tai tehtävä ei tule hoidettua hyvin.

Opinnäytetyöhön käytetyissä tutkimusaineistoissa mainittiin myös erilaiset opiskelijat. Opiskelijat tulevat jatkossakin hyvin erilaisista ikäluokista ja lähtökohdista ja he pystyvät tulevaisuudessa räätälöimään opinnoistaan laajentuneiden valintamahdollisuuksien myötä entistä yksilöllisemmät. Opettajan pitää jatkossa miettiä yhä enemmän, miten toteuttaa opetusta niin että se palvelee mahdollisimman monta erilaista opiskelijaa ja on opiskelijoiden mielestä antoisaa sekä laadukasta. Tällöin opettajan pedagoginen osaaminen korostuu. Kun opettajien pitäisi pystyä olemaan yhä joustavampia erilaisten yksilöllisten opintopolkujen suhteen, saattaa se osaltaan lisätä opettajien kuormitusta ja työmäärää. Opiskelijoiden pahoinvointi ja mielenterveydelliset ongelmat ovat viimeisten vuosien aika lisääntyneet ja koronapandemian vaikutukset opiskelijoihin tulevat näkymään vielä tulevaisuudessakin. Opettajalta ei välttämättä löydy tarpeeksi resursseja ja osaamista kohdata opiskelijoita esimerkiksi mielenterveydellisten ongelmien suhteen, joka lisää osaltaan opettajien kuormaa ja väsymystä. Aineistoissa mainittiin, että ennen kaikkea näissä tilanteissa opettajan pitäisi huolehtia oman työnsä rajaamisesta. Organisaatio voisi tukea opettajia kyseisissä tilanteissa muun muassa tarjoamalla opiskelijoiden kohtaamiseen ja tukemiseen liittyviä lisäkoulutuksia.

Media-alan opettajuuteen tulevaisuudessa tulee myös liittymään vahvasti teknologian kehitys ja digitalisaatio. Esimerkiksi korkeakouluopiskelijoille tarjotaan yhä enemmän verkko-opintoja. Uudenlaisten laitteiden ja ohjelmistojen sekä oppimisympäristöjen myötä syntyy myös opettajille uudenlaisia osaamistarpeita teknisten taitojen puolelta. Opettajien haasteena tulee myös jatkossa olemaan se, miten teknologiaa ja uusia oppimisympäristöjä käytetään pedagogisesti järkevällä, mielekkäällä ja opiskelijoiden oppimista tukevalla tavalla.

Aiempien tutkimusten ja haastattelusta saadun aineiston eroksi muodostui haastatteluissa esille nousseet koronapandemian vaikutukset opettajuuteen AMK:ssa. Koronapandemian seurauksista opettajuuteen liittyen ei löydy juurikaan tietoa kirjallisuudesta tai verkosta. Tästä syystä opinnäytetyöhön tehdyt haastattelut tarjoavat ajankohtaista tietoa koronapandemian vaikutuksista opettajuuteen AMK:ssa niin tällä hetkellä kuin tulevaisuudessakin. Viimeisten vuosien aikana yleistynyt etäopetus ja etätyöskentely sekä mahdollisesti

hybridiopetus tulevat mitä luultavimmin jatkossakin olemaan osa opetusta AMK:ssa myös media-alan koulutuksessa. Haastatteluiden kautta kerätystä aineistosta selvisi, että etäopetusta ei voi nähdä pelkästään huonona asiana vaan se voi mahdollistaa osaltaan opetuksen uudistumisen. Etäopetus ja verkko-opinnot voivat tarjota paljon erilaisia mahdollisuuksia opetuksen tueksi, mutta asettavat opettajat uusien haasteiden eteen esimerkiksi teknisten taitojen suhteen. Haastatteluissa kuitenkin korostui, että tulevaisuuden opetusta AMK:ssa ja erityisesti käytännönläheisen media-alan koulutuksessa ei voida toteuttaa pelkästään etäopiskeluna.

Muutoksiin sopeutuminen, ajan tasalla pysyminen, työelämän ymmärtäminen ja kehitystyö löytyivät yhtäläisyyksiksi aiempien tutkimuksen ja haastatteluiden välillä kognitiivisten taitojen pääulottuvuuden alle. Opettajien olisi tärkeää pystyä sopeutumaan muutoksiin ja olemaan mukautumiskykyinen, sillä niin opettajuus kuin media-alakin tulevat väistämättä muuttumaan ja uudistumaan jatkuvasti. Opettajien pitäisi pysyä muutoksessa mukana ja vastata sen tuomiin haasteisiin. Haastatteluissa mainittiin, että auttamatta myös opettajan tietämys alan työelämästä heikentyy siirryttäessä töihin koulumaailmaan ammattikorkeakouluun. Ammattikorkeakoulussa opiskelussa painottuu työelämälähtöisyys. Näin ollen tulevaisuuden media-alan opettajan pitäisi säilyttää itsensä ajan tasalla siitä, mitä media-alalla tapahtuu. Tulevaisuuden media-alan opettajien pitäisi tehdä vahvasti yhteistyötä alan yritysten ja ammattilaisten kanssa jatkossa. Opettajien olisi tärkeää olla tietoisia myös muista aloista ja yhteiskunnallisesta tilanteesta. Kehittämistyöhön liittyvät tutkimus- ja kehittämishankkeet tulevat olemaan osa opettajien arkea ammattikorkeakouluissa. Kehitystyö ja -hankkeet ovat oiva mahdollisuus opettajalle ylläpitää omaa osaamista ja saada uutta tietoa asiantuntijuutensa tueksi.

Sosiaalisissa taidoissa tutkimusaineistoja yhdisti yhteistyön ja verkostoitumisen merkitys, monialaisuus sekä kansainvälisyys. Yhteistyö, verkostoituminen ja vuorovaikutus erilaisten tahojen kanssa tulee olemaan hyvin laajaa ja moninaista. Työskentely ammattikorkeakouluissa pyrkii tavoittelemaan jaettava asiantuntijuutta oppilaitosten ja eri koulutusalojen ulkopuolelta niin kotimaasta kuin ulkomailtakin. Yhteistyö tulee olemaan osa opetusta ja päämäärien

saavuttamista AMK:ssa. Tutkimusaineistoissa nousi esille myös monialaisuuden kasvu. Ammattikorkeakoulujen toiminta muuttuu yhä monialaisempaan ja tutkintolinjoja ylittävään suuntaan. Esimerkiksi media-alan opettajat tulevat opettamaan myös muiden koulutusalojen kursseilla yhä enemmän. Näiden asioiden lisäksi aineistoissa korostui kansainvälisyyden merkitys. Media-ala toimii yhä globaalimmin ja kansainväliset yhteistyöt lisääntyvät. Kansainvälisyys tulee väistämättä olemaan osa opettajien arkea media-alan koulutuksessa. Aineistojen mukaan tällöin korkeakouluopettajan kielitaidon ja kansainvälisten kontaktien merkitys kasvaa. Opettajan pitäisi osata myös toimia ja työskennellä erilaisten kulttuurien parissa. Kansainvälisyyden merkitys olisi tärkeää huomioida myös opintojen ja kurssien suunnittelussa.

Persoonallisen orientaation ulottuvuuteen yhtäläisyydeksi löytyi opettajan motivaation ylläpitämisen merkitys. Motivaatiolla on suuri vaikutus moniin OVET-hankkeen ulottuvuuksiin kuten kognitiivisiin taitoihin, sosiaalisiin taitoihin tai ammatilliseen hyvinvointiin. Ammattikorkeakoulussa opettavalla henkilöllä olisi tärkeää löytyä intohimoa niin opetettavaa alaa, opettajuutta kuin itsensä kehittämistä kohtaan. Motivaation merkitystä ei saisi väheksyä tulevaisuudessakaan. Aiemmista tutkimuksista selvisi, että opettajan motivaatiolla on vaikutusta laadukkaaseen opetuksen järjestämiseen, jossa otetaan huomioon erilaiset opiskelijat. Opettajan motivaatio näkyy opetuksessa ja heijastuu opiskelijoihin. Motivoitunut opettaja on vastaanottavampi erilaisia vastaan tulevia haasteita ja muutoksia kohtaan. Motivaatio auttaa opettajaa jaksamaan tekemään työtä pitkäjänteisesti ja tulevaisuusorientoituneesti. Haastatteluista saaduissa aineistoissa kerrottiin motivaation ylläpitämiseen auttavan oman erityisosaamisen ja mielenkiinnonkohteen rajaaminen. Rajaamisen kautta opettaja pystyy löytämään huippuosaamisensa ja lopulta syventämään omaa asiantuntijuuttaan. Verkosta löytyneissä aiemmissa tutkimuksissa todettiin, että opettajan motivaation ylläpitämiseen vaikuttaa myös organisaation tarjoama tuki.

Ammatillisen hyvinvoinnin ulottuvuuteen liittyen löytyi niukemmin tietoa niin aiemmista tutkimuksista kuin haastatteluista saadussa aineistossa. Ammatillisen hyvinvoinnin osaamistarpeiden merkitystä ei voi kuitenkaan vähätellä. Opettajan oma hyvinvointi heijastuu muihinkin opettajan osaamisen mallin ulottuvuuksiin,

joten opettajien ammatilliseen hyvinvointiin olisi tärkeää kiinnittää tulevaisuudessa huomiota. Opettajien hyvinvoinnista olisi merkityksellistä keskustella tulevaisuudessa erityisesti siksi, että työn kuormitus on lisääntyneet viimeisten vuosien äkillisten ja arvaamattomien muutosten myötä. Opettajan työ tulevaisuuden AMK:ssa tulee olemaan muutostentäyteinen ja opettajilta tullaan vaatimaan entistä enemmän. Tällöin itsensä johtamisen merkitys erityisesti korostuu. Opettajan on tärkeää, muistaa huomioida hektisen ja kuormittavan työn rinnalla ajankäytön suunnittelu, työn rajaaminen, työn ja vapaa-ajan tasapainottaminen sekä omasta palautumisesta huolehtiminen.

8 POHDINTA

Opinnäytetyön tutkimus on tarjonnut paljon hyödyllistä tietoa media-alan opettajuudesta ammattikorkeakouluissa. Ennen opinnäytetyön aloittamista en ollut käsittänyt, kuinka monipuolisesta ammatista media-alan opettajuudessa on kyse. Tutkimuksen kautta on syntynyt kattavampi kuva ja parempi ymmärrys siitä, mitä media-alan opettajana toimimiseen vaaditaan ja miltä opettajuus AMK:ssa tulee mahdollisesti näyttämään tulevaisuudessa. Opinnäytetyön tutkimus on myös auttanut ymmärtämään paremmin ammattikorkeakoulujen toimintaa.

Aiheeseen perehtyessä koin, että media-alan opettajuuden tutkiminen on merkityksellistä, jotta media-alan opettajien ammattitaidolle ja tärkeälle työlle saataisi enemmän näkyvyyttä ja ymmärrystä. Opettajat AMK:ssa ovat merkittävässä asemassa kehittämässä opettamaansa alaa ja ammattikorkeakoulujen toimintaa sekä luomassa osaavia ammattilaisia työkentälle. Tutkimuksen kautta selvisi, että opettajuus ammattikorkeakouluissa on ajoittain haastavaa ja hyvin monitahoista erilaisten työtehtävien ja lisääntyneiden vaatimusten myötä. Arvostukseni ammattikorkeakouluopettajia ja heidän tekemäänsä työtä kohtaan lisääntyi entisestään aiheeseen paneutuessa.

Opinnäytetyön haastattelut osoittivat, että opettajien ääntä olisi tärkeää saada kuuluviin. Teemahaastattelut eivät vain elävöittäneet ja tuoneet syvyyttä verkosta kerättyihin aineistoihin vaan ne tarjosivat myös arvokasta ja ajankohtaista tietoa opettajien arjesta. Haastattelut auttoivat osaltaan ymmärtämään media-alan opettajuutta AMK:ssa tällä hetkellä ja tulevaisuudessa. Haastattelut toivat media-alan opettajien ajatuksia esille esimerkiksi työn haasteista sekä siitä, miten koronapandemian on vaikuttanut ja tulee vaikuttamaan opettajien arkeen AMK:ssa tulevaisuudessa.

Haastatteluista kerätystä aineistosta selvisi, että media-alan opettajuuteen ammattikorkeakouluun voi olla hyvin yksilöllisiä polkuja. Näihin polkuihin vaikuttaa esimerkiksi ajankohta, jolloin opettaja on kouluttautunut tai ollut työelämässä. Opinnäytetyön tutkimuksen kautta selvisi, että media-alan koulutuksessa ammattikorkeakouluissa on erilaisia opettajia: tuntiopettajia, lehtoreita ja yliopettajia. Eri opettajilta vaaditaan erilaista koulutustaustaa. Media-

alan opettajien pitäisi suorittaa myös pedagogiset opinnot joko ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa. Lisäksi edellytetään työelämäkokemusta media-alalta vähintään kolmen vuoden ajalta. Näin ollen media-alan opettajien ammattitaito rakentuu tutkintokoulutuksen tuomasta substanssiosaamisesta, pedagogisista taidoista ja media-alan työelämäkokemuksesta.

Tulevaisuuden opettajuuden näkymiä on osittain vaikea ennustaa muuttuvan maailman ja nopeasti syntyvän uuden tiedon myötä. Opinnäytetyön tutkimuksen kautta pystyi kuitenkin tekemään tiettyjä ennusteita siitä, mitä opettajuus media-alan koulutuksessa AMK:ssa tulisi olemaan jatkossa. Tutkimuksen kautta selvisi, että opettajilta pitäisi löytyä monenlaista ammattitaitoa ja osaamista substanssiosaamisen ja pedagogisten taitojen lisäksi. Tulevaisuuden opettajien työ ammattikorkeakouluissa tulee olemaan muun muassa erilaisten opiskelijoiden sekä opintopolkujen ohjaamista, etäopetusta, kehitystyötä, yhteistyötä ja vuorovaikutusta erilaisten tahojen kanssa, motivaation ylläpitämistä sekä oman työn rajaamisen hallitsemista. Tutkimuksen kautta valkeni, että opettajat AMK:ssa ovat paljon muutakin kuin perinteisen opetuksen järjestäjiä. Alati tapahtuva muutos ja kehitys altistavat opettajat myös uusien vaatimusten eteen. Opettajien pitäisi sopeutua muutoksiin, vastata muutosten tuomiin haasteisiin sekä kehittää omaa osaamistaan läpi työuran.

Olisin toivonut saavani tutkimuksen kautta enemmän tietoa opettajien ammatillisesta hyvinvoinnista ja siitä, miten opettajat voisivat ylläpitää omaa hyvinvointiaan tulevaisuudessa. Tutkimuksen myötä selvisi, että opettajien työkuorma on kasvanut viimeisten vuosien aikana muun muassa koronapandemian tuomien haasteiden myötä. Tästä syystä koen, että opettajien omasta hyvinvoinnista olisi merkityksellistä keskustella ja pyrkiä tuomaan ammattikorkeakouluopettajien ajatuksia jaksamisesta vielä syvemmin ja laajemmin esille.

Opinnäytetyöprosessin lomassa mielenkiinto media-alan opettajuutta kohtaan kasvoi entisestään. Toivoisin pääseväni jatkamaan tutkimusta aiheen parissa myös tulevaisuudessa esimerkiksi suorittaessani mahdollisia ylempiä korkeakoulututkintoja. Aiheen tiimoilta löytyy rutkasti erilaisia jatkotutkimusmahdollisuuksia. Media-alan opettajuus ammattikorkeakoulussa

tulee jatkossakin olemaan muutoksessa ja murroksessa, joten ajankohtaisia tutkimuksia aiheen parissa tullaan varmasti tarvitsemaan myös tulevaisuudessa. Tässä opinnäytetyössä aloitettua tutkimusta voisi jatkaa haastattelemalla suurempaa joukkoa media-alan opettajia eri ammattikorkeakouluista. Tutkimusta kyseisestä aiheesta voisi laajentaa esimerkiksi yliopiston ja ammattikoulun puolelle. Yliopistosta ja ammattikoulusta löytyy ammattikorkeakoulun lisäksi media-alaa opettavia henkilöitä ja heidän ottamisensa mukaan voisi tuoda laajuutta ja monipuolisuutta tutkimukseen. Myös koronapandemian vaikutukset opetukseen ja opettajuuteen korkeakouluissa voisivat tarjota hyvän lähtökohdan tutkimuksen tekemiselle.

LÄHTEET

Ammatillinen opettajankoulutus. n.d. Opintopolku. Verkkosivu. Viitattu 1.11.2021. <https://opintopolku.fi/wp/ammattikorkeakoulu/ammattilliset-opettajakorkeakoulut/ammattillinen-opettajankoulutus/>

Bergman, P. Kolunen, K. Pylvänäinen, S. 2011. Millainen on ihanteellinen aikuiskoulutuksen opettaja. Tutkimus. Viitattu 1.11.2021. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/26125/Bergman_Kolunen_Pylvanainen.pdf?s equence=2

Elokuvataide- Elokuva- ja tv-tuotanto, taiteen maisteri (2v). n.d. Opintopolku. Verkkosivu. Viitattu 22.11.2021. <https://opintopolku.fi/konfo/fi/toteutus/1.2.246.562.17.000000000000000000870>

Eromäki, V. 2021. THL:n tutkimus: Korkeakouluopiskelijoilla esiintyy enemmän mielenterveysongelmia kuin muulla aikuisväestöllä, eikä selvää ratkaisua ole. Yle Uutiset 13.12.2021. Viitattu 17.1.2022. <https://yle.fi/uutiset/3-12225357>

Eskola, J. Suoranta, J. 2005. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 7. painos. Jyväskylä: Gummerus Oy.

Eskola-Kronqvist, A. Mäki-Hakola, H. Mäntylä, R. Nikander, L. 2015. Opettajat rakennemuutoksessa- muutosta luvassa. Esiselvitysraportti. Viitattu 27.11.2021. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/96190/HAMK_opettajat_rakenne_muutoksessa_2015_ekirja.pdf?sequence=1

Etäopetus ja verkko-opetus. n.d. Opintopolku. Verkkosivu. Viitattu 4.12.2021. <https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/mietitko-aikuiskoulutusta/opiskelumuodot/etaopiskelu-ja-verkko-opiskelu/>

Finlex. 2014. Lainsäädäntö 1129/2014 Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista. Verkkosivu. Viitattu 4.12.2021. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141129#Pidm45237817317744>

Hiljainen tieto to. n.d. Jyväskylän yliopisto. Verkkosivu. Viitattu 4.12.2021. <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/hiljainen-tieto>

Hirsijärvi, S. Remes, P. Sajavaara, P. 2008. Tutki ja kirjoita. 13.–14. painos. Keuruu. Otava Oy.

Hybridiopetus. 2021. Jyväskylän yliopisto. Verkkosivu. Viitattu 26.2.2022. <https://www.jyu.fi/digipalvelut/fi/toimintaohjeet/verkkopeda/hybridiopetus>

Ilola, H. 2021. Keitä ne on ne opettajat?. TAMKin johtoryhmäblogi 25.11.2021. Viitattu 27.11.2021. <https://blogs.tuni.fi/tamkjohtoryhma/johtoryhma/keita-ne-on-ne-opettajat/>

Kovacs, M.A. 2017. Teacher motivation and attitudes to methodology at Centria University of Applied Sciences, 142-151. Artikkel. Viitattu 1.11.2021.

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/134836/ISBN%20978-952-7173-29-9.pdf?sequence=4>

LAMKpub. 2018. Opettajuuden muutokset ammattikorkeakouluissa. Artikkel. Viitattu 10.1.2021. <http://www.lamkpub.fi/page/28/?cat=-1>

Lehtinen, E. Palonen, T. 2011. Asiantuntijaosaamisen luonne ja osaamisen tunnistamisen haasteet. Ammatikasvatuksen aikakauskirja 01/2012, 24–42.

Lehtisalo, A. 2019. Mitä hyötyä mulle on tästä? Teoreettisen tiedon opettaminen ammattikorkeakoulutuksessa. Tutkimusartikkeli. Viitattu 27.11.2021. <https://journal.fi/akakk/article/view/84506/43551>

Lindholm, A. 2019. Kokeilukulttuurista vaikuttavuutta kehittämiseen. HUMAK blogikirjoitus. 01.03.2022. <https://www.humak.fi/blogit/kokeilukulttuurista-vaikuttavuutta-kehittamiseen/>

Lisensiaatin tutkinto. 2021. Helsingin yliopisto. Verkkosivu. Viitattu 23.11.2021. <https://studies.helsinki.fi/ohjeet/artikkeli/lisensiaatintutkinto>

Manner, M. 2019. Taitava paikan saa. Opettaja 11.1.2019. Viitattu 24.11.2021. <https://www.opettaja.fi/digilehti/oa0119/1-184>

Medianomi AMK. n.d. Opintopolku. Verkkosivu. Viitattu 11.1.2021. <https://opintopolku.fi/konfo/fi/koulutus/1.2.246.562.13.00000000000000000237>

Medianomi ylempi AMK, Mediatuottamisen ylempi tutkinto-ohjelma. n.d. Opintopolku. Verkkosivu. Viitattu 22.11.2021. <https://opintopolku.fi/konfo/fi/toteutus/1.2.246.562.17.000000000000000005291>

Metsäpelto, R-L. Poikkeus, A-M. Heikkilä, M. Heikkinen-Jokilahti, Kirsi. Husu, J. Laine, A. Lappalainen, K. Lähteenmäki, M. Mikkilä-Erdmann, M. Warinowski, A. 2020. Conceptual Framework of Teaching Quality: A Multidimensional Adapted Process Model of Teaching. PsyArXiv.

Monimuoto-opetus. n.d. Opintopolku. Verkkosivu. Viitattu 4.12.2021. <https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/mietitko-aikuiskoulutusta/opiskelumuodot/monimuoto-opiskelu/>

OAJ. 2020. Opetusalan ammattijärjestö. Arjessa: Opettajana korkea-asteella. Verkkosivu. Viitattu 1.11.2021. <https://www.oaj.fi/arjessa/mita-opettajan-tyon/opettajana-korkea-asteella/>

Opetus- ja kulttuuriministeriö. n.d. Korkeakoulutus ja tiede: Korkeakoulut, muut julkiset tutkimusorganisaatiot ja tiedelaitokset. Verkkosivu. Viitattu 1.11.2021. <https://minedu.fi/korkeakoulut-ja-tiedelaitokset>

Purot. 2020. Jaettu asiantuntijuus. Verkkosivu. Viitattu 12.12.2021. <https://purot.net/fi/jaettu-asiantuntijuus/>

Ryymän, E. 2014. Tulevaisuuden opettaja. Artikkele. Viitattu 10.1.2021.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/85417/HAMK_Oppimisen_digiagentit_ekirja.pdf?sequence=3#page=10

Tampereen ammattikorkeakoulu. 2021. LIME 15.10. Youtube-video. Julkaistu 15.10.2021. Viitattu 28.11.2021.
https://www.youtube.com/watch?v=8D_RiNUVdJ0

Tohtorintutkinnon laajuus ja rakenne. 2021. Helsingin yliopisto. Verkkosivu. Viitattu 23.11.2021. <https://studies.helsinki.fi/ohjeet/artikkeli/tohtorintutkinnon-laajuus-ja-rakenne>

Vanhanen-Nuutinen, L. 2011. Opettajan työ ammattikorkeakoulussa, 47–53. Artikkele. Viitattu 22.11.2021.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/26147/oamk_tkjulkaisu_25.pdf?sequence=1&isAllowed=y#page=47

LIITTEET

Liite 1. Haastattelun runko

1. Tausta

- Millainen koulutustausta sinulla on?
- Oliko sinulla välivuosia tai taukoja opinnoista?
- Teitkö töitä opintojen aikana? Jos teit niin millaisia?
- Milloin tiesit haluavasi olla opettaja?

2. Aika valmistumisen jälkeen tai opintojen päätyttyä

- Millainen työkokemusta sinulla on valmistumisen jälkeen?
- Millaisena opettajana toimit AMK:ssa tällä hetkellä?
- Miksi päädyit valitsemaan media-alan opettajan ammatin AMK:ssa?

3. Asiat tai ominaisuudet, jotka tulevat erityisesti olemaan esillä media-alan opettajan osaamisessa ammattikorkeakoulussa tulevaisuudessa

- Miten koet, mitkä asiat tai ominaisuudet tulevat olemaan erityisesti esillä media-alan opettajan osaamisessa AMK:ssa tulevaisuudessa?

4. Oman osaamisen kehittäminen media-alan opettajan ammatissa

- Miten kehität omaa osaamistasi media-alan opettajana?
- Onko AMK tarjonnut täydennyskoulutuksia/ lisäkoulutuksia oman osaamisen kehittämiseen?
- Onko sinulla joskus ollut opettajan uralla sellaisia hetkiä, jolloin on tuntunut, että oma osaaminen ei riitä? Jos on niin millaisia?
- Onko sinulla jotain tulevaisuuden haaveita opettajuuteen liittyen?

5. Opettajuus ammattikorkeakoulussa tulevaisuudessa

- Miltä opettajuus sinun mielestäsi näyttää AMK:ssa tulevaisuudessa?
- Miten uskot, että korona vaikuttaa tulevaisuuden opettajuuteen AMK:ssa?

6. Haluatko vielä lisätä jotakin?